

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Personální
Oddělení Finanční a ekonomické informace

INFORMACE Odborné knihovny MF

Přehled dokumentovaných článků
z českých a zahraničních odborných časopisů

15/2010

Listopad

Informace Odborné knihovny MF
Dokumentační a informační bulletin
Řada: **Přehled dokumentovaných článků z českých a zahraničních odborných časopisů**

Vydavatel:

Ministerstvo financí, Odbor Personální
Oddělení Finanční a ekonomické
informace

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

M. Beránková, Mgr. J. Machonský,
A. Mazaná, Mgr. K. Paulusová,
Mgr. A. Sahánková, Mgr. M. Tichá,
Mgr. E. Vaňová

Evid. číslo periodického tisku:

MK ČR E 18634

Identifikační číslo ISSN:

1803-6376

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257042259
e-mail: knihovna@mfc.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí, Odbor Personální
Odd. Finanční a ekonomické informace,
Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257042588
e-mail: knihovna@mfc.cz

Číslo odevzdáno do tisku 29.11.2010
Vychází zpravidla 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfc.cz/bulletin.php>
(intranet)
http://www.mfc.cz/cps/rde/xchg/mfc/xsl/kniha_aktual.html (internet)

Do čísla přispěly:

M. Beránková, A. Mazaná,
Mgr. K. Paulusová, Mgr. M. Tichá,
Mgr. E. Vaňová

Vážení čtenáři,

dostáváte do rukou další číslo našeho periodika, které Vám přináší aktuální informace z širokého spektra českých a zahraničních odborných časopisů.

V přehledu jsou zpracovány články za poslední období (měsíc říjen). Vzhledem k různým opožděným dodávkám, darům a různé periodicitě se mohou v dokumentaci vyskytnout i starší čísla časopisů.

Informace s tímto přehledem vycházejí 1x měsíčně a jsou pro Vás dostupné v tištěné podobě na sekretariátech odborů a v elektronické podobě včetně archivu na intranetových a internetových stránkách Odborné knihovny MF.

V tomto čísle jsou z českých titulů podchycena např. témata: krajské samosprávy a jejich hospodaření v roce 2009, podnikání úředníků a zaměstnanců územních samosprávných celků, účast státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku, územní rozpočty (v roce 2009), předpokládané změny v komunálním financování ČR, komparace zdanění CO₂ v zemích Evropské unie, komunitární zdanění uměleckých děl a jeho slabiny, referenda v ČR, hospodářská politika české vlády, daňová kontrola z pohledu nového daňového řádu, strategie Evropa 2020, ekonomické dopady současné podpory fotovoltaických elektráren, mimorozpočtové důvody růstu veřejného zadlužení a mezinárodněprávní ochrana přímých zahraničních investic.

Ze zahraničních zdrojů upozorňujeme např. na články z německy psaného tisku, týkající se problematiky daňového bonusu na výzkum v Německu, reformy systému podpory v nezaměstnanosti Hartz, důvodů zkoumání dějin Říšského ministerstva financí, rizika neobsazených pracovních míst, trendu oslabování světových měn, mzdové politiky v řeckém státním sektoru a jednotného finančního dozoru v EU, z anglicky psaného tisku pak týkající se krize britského hospodářství, zadlužení domácností a recese v USA (2007-2009), návrhu směrnice OECD pro DPH, měnových válek a daňové diskriminace v EU z pohledu mezinárodní filantropie (týká se dobročinných organizací a dárců).

V další části Informací Vám nabízíme **překlady** z německého tisku Přeceňované směnné kurzy a z anglického tisku Kontinentální posun: nové evropské regulační úřady.

Přejeme Vám, abyste v našich Informacích našli to, co potřebujete.

Mgr. A. Sahánková
VO 303

AKTUALITY

Monitoring

Na stránkách Odborné knihovny MF je pro Vás připraven další speciální monitoring, tentokrát na téma Krácení daní.

Monitoring byl zpracován z tištěných médií, televize, rádia a internetových serverů. Naleznete jej v sekci Monitoring médií na adrese: <http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

Změny v otevíracích hodinách Odborné knihovny MF od 1.12.2010

Chtěli bychom Vás informovat o změně v otevíracích hodinách Odborné knihovny MF.

Od 1.12.2010 bude Odborná knihovna MF otevřena:

Pondělí, středa	9.00-12.00, 13.00-16.00
Úterý, pátek	9.00-12.00, 13.00-15.00
Čtvrtek	9.00-12.00

Ostatní služby budou poskytovány obvyklým způsobem. Jejich stálá nabídka je k dispozici na intranetových stránkách oddělení 303 Finanční a ekonomické informace: <http://knihovna.mfcr.cz/oknihovne.php>, jehož je Odborná knihovna MF součástí.

V případě potřeby kontaktujte, prosím, pracovníky e-mailem: knihovna@mfcz.cz, telefonicky: 257042588.

Děkujeme za pochopení.

**Hezké Vánoce 2010 Vám přeji
pracovníci odd. 303 !**

Změna výpůjční doby v Odborné knihovně MF o vánočních svátcích

23.12.	9.00 – 12.00
27. a 28.12.	9.00 – 12.00

Ve dnech 29.- 31.12.2010
je Odborná knihovna MF uzavřena.

O B S A H

Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	5
Daně.....	5
Ekonomické vědy. Ekonomie	11
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	12
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	19
Informatika. Počítače	22
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	22
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	23
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	25
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	26
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	26
Právo.....	27
Statistika. Demografie. Sociologie.....	29
Účetnictví	29
Veřejná správa.....	31
Veřejné finance. Rozpočet	31
Zemědělství	34
Ostatní.....	34
Zkrácené překlady odborných článků	35

Daně

Marie Prochásková

Celní a daňové příjmy za 1. pololetí

Clo-douane, Sv. 44, (2010) č. 9, s. 6-7

Celní a daňové příjmy celní správy ČR k 30.6.2010; přehled příjmů jednotlivých daní, meziroční porovnání za období 2009/2010, meziroční vývoj příjmů jednotlivých vnitrostátních spotřebních daní za období 2009/2010.

Vladimír Šretr

Daňová kontrola z pohledu nového daňového řádu. (1.)

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 18, (2010) č. 18, s. 1-10

Stručně k novému daňovému řádu, dále pak především k problematice daňové kontroly. V této části příspěvku k cílům daňové kontroly a k právu na provedení daňové kontroly. V textu odkazy na některé rozsudky českých soudů týkající se uvedené problematiky.

Vladimír Šretr

Daňová kontrola z pohledu nového daňového řádu. 2. Zahájení daňové kontroly

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 18, (2010) č. 19, s. 8-13

V této části příspěvku k výzvě správce daně k zahájení daňové kontroly, k zahájení daňové kontroly bez výzvy správce daně, k významu protokolu o ústním jednání při zahájení daňové kontroly a k úloze odborného konzultanta v daňovém řízení.

Marcel Pitterling

Daňové a další výhody/úlevy pro fyzické osoby obsažené v zákoně o daních z příjmů pro rok 2010. Část 1. Vstupní přehled a předmět daně

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 18, (2010) č. 3, s. 45-48

K části první zákona o daních z příjmů (se zaměřením na daňové výhody/úlevy pro poplatníky - fyzické osoby). Podrobný komentář k předmětu daně (§§ 3, 6 a 7), doplněný příklady.

Peter Kremský

Daňové výnimky čekají škrtky

Trend, Sv. 2010, č. 36, s. 51, 53

Předpokládané scénáře změn u daně z převodu nemovitostí v SR od roku 2011 (opětovné plošné zavedení zdanění převodu nemovitostí či prodloužení lhůty pro výjimku ze zdanění převodu); současný daňový režim k převodu nemovitostí.

Josef Federsel

Daňový řád - nový zákon v právním řádu ČR

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 18, (2010) č. 3, s. 49-54

Přehled některých změn, které budou aplikovány při správě daní a poplatků od 1. ledna 2011, a které se týkají např. pravidel pro doručování, pravidel pro vedení daňového spisu a nahlížení do něj, elektronizace daňové správy, rozšíření možnosti podání dodatečných daňových příznání na nižší daň, omezení pravomoci ministra financí prominout daň, nastavení lhůt pro stanovení a placení daně atd.

Jana Jarešová, Helena Hýblová

Daňový řád. Část 4., Lhůta pro stanovení daně a lhůta pro placení daně

Daňový expert, Sv. 6, (2010) č. 4, s. 2-9

K zákonu č. 280/2009 Sb., daňový řád (s účinností od 1. ledna 2011). V této části příspěvku nejprve ke lhůtám pro vyměření daně dle § 47 zákona o správě daní a poplatků, dále pak ke lhůtě pro stanovení daně dle § 148 daňového řádu, k úkonům ovlivňujícím běh lhůty pro stanovení daně, k zastavení běhu této lhůty, k maximální desetileté lhůtě pro stanovení daně, ke lhůtě pro placení daně apod. - Pozn. --

Na s. 10-11 je k čl. připojena (formou tabulky) příl. s názvem Některé úkony "ovlivňující" běh prekluzivní lhůty pro vyměření/stanovení daně.

Holger Kahle

Das Kapitalkonto i.S.d. § 15a EStG

Kapitálové konto ve smyslu § 15a zákona o dani z příjmů

Finanz-Rundschau, Jg. 92, (2010) Nr. 17, S. 773-781

Stanovit definici pojmu "kapitálové konto" je dle autora nanejvýš žádoucí vzhledem k tomu, že německý zákon o dani z příjmů ji neuvádí, přestože rozsah zúčtování ztrát komanditisty se zásadně řídí právě podle výše jeho kapitálového konta. Tato výše pak je závislá i na tom, zda z daňového pohledu tvoří konta společníků vlastní nebo cizí kapitál. Vysvětlivky k součástí kapitálového konta, souvislost s objemem kompenzace ztrát. - Pozn.

Donata Riedel, Holger Alich

Der Steuerzahler begleicht die Krisenkosten

Daňový poplatník zaplatí náklady na krizi

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 198 (13.10.2010), S. 16-17

Trend k vyšším daním v eurozóně jako důsledek finanční krize. - Překlad viz Informace Odborné knihovny MF č. 13/2010.

Václav Benda

Důležité lhůty v zákoně o DPH

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 18, (2010) č. 19, s. 1-7

Přehled nejdůležitějších lhůt v zákoně o DPH, které platí zejména v případě registrace a jejího zrušení a v dalších oblastech. Registrace plátce, skupiny a osoby identifikované k dani; zrušení registrace plátce, zrušení a změna skupinové registrace, zrušení registrace osoby identifikované k dani; daňové doklady; oprava výše daně; odpočet daně; správa DPH. Doplněno příkladem.

Ingetraut Meurer

E-Bilanz aus Sicht der Finanzverwaltung

Elektronicky zprostředkované účetní záznamy z pohledu finanční správy

Der Betrieb, Jg. 63, (2010) Nr. 36, Beilage Standpunkte S. 63-64

Využití elektronické komunikace v daňovém řízení v Německu přináší zákon o redukci daňové byrokracie, hlavním předpisem tohoto zákona je povinnost elektronicky zprostředkovaného daňového prohlášení podniků. Finanční správa, která není zatížena mechanickým zpracováním údajů, se lépe může věnovat vlastní kontrole zdanění - to přispívá rovnosti ve zdanění a zabezpečuje příjmy státu. XBRL. -- Příspěvek je součástí monotematické přílohy, která přináší různá stanoviska k problematice elektronicky zprostředkovaného účetnictví (pohled auditora či podniků).

Max Haerder

Geist und Geld, die Zweite

Výzkum a peníze, druhý pokus

WirtschaftsWoche, Jg. 2010, Nr. 34, S. 24-25

Plánovaný daňový bonus na výzkum se neslučoval s úsporným balíkem spolkové vlády, nyní však podniky začaly znovu vyjednávat o zavedení úlev, které by umožňovaly dvojnásobný odpočet výdajů na výzkumný personál z daňové povinnosti podniku a např. experti vládních frakcí navrhuji vyšší procentní odpočet pro střední podniky než pro velké podniky. K současné praxi podpor přidělovaných na výzkumné projekty, názor ministerstva financí na příp. nové subvence.

Ineke A. Koele

How will international philanthropy be freed from landlocked tax barriers?

Jak se mezinárodní filantropie zbaví uzavřených daňových bariér?

European taxation, Vol. 50, (2010) No. 9, p. 409-418

V článku se rozebírá daňová diskriminace, se kterou se setkávají dobročinné organizace a dárci, a to z pohledu mezinárodní filantropie a vývoje v této oblasti v Evropské unii. Autorka dochází k závěru,

že pro účely odpovědného odstranění daňových bariér pro přeshraniční filantropické toky a ochrany odvětví jako celku je velmi důležité zavést efektivní dozor nad přeshraniční dobročinností. - Pozn.

Jiří Kroupa

Institucionální reforma orgánů daňové správy

Veřejná správa, Sv. 2010, č. 19, s. v-vii

Výklad komplexní novely zákona o územních finančních orgánech (ÚFO). Nové organizační uspořádání ÚFO: Generální finanční ředitelství (podřízené Ministerstvu financí), finanční ředitelství a finanční úřady; vytvoření Specializovaného finančního úřadu (SFÚ) pro velké a specifické daňové subjekty. Zákonné kompetence ÚFO.

Frans Vanistendael

Is fiscal justice progressing?

Dělá fiskální spravedlnost pokroky?

Bulletin for international taxation, Vol. 64, (2010) No. 10, p. 526-540

Principy daňové spravedlnosti; trendy v příjmech a daňové skladbě ve vyspělých zemích v letech 1965-2005; vývoj ve struktuře národních daňových soustav; hledání nových zásad fiskální spravedlnosti. - Pozn.

Veronika Boušová, Jana Dlouhá

K novele zákona o spotřebních daních. 2. část

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 18, (2010) č. 3, s. 8-15

Podrobný komentář k novele zákona o spotřebních daních (zákon č. 59/2010 Sb.). V této části příspěvku k jednotlivým ustanovením §§ 27a - 119.

Jarmila Zimmermannová, Karel Korba

Komparace zdanění CO2 v zemích Evropské unie

Acta Oeconomica Pragensia, Sv. 18, (2010) č. 3, s. 30-48

Teorie uhlíkových daní. Přehled zdanění CO2 v zemích EU (oblast energetiky a dopravy). Komparace zdanění CO2 v zemích EU. - Pozn.

Marie France Christophe Tchakaloff ; přeložil Viktor Šmejkal

Komunitární zdanění uměleckých děl a jeho slabiny

Daně a finance, Sv. 18, (2010) č. 8-9, s. 19-21

Harmonizace daňových předpisů členských zemí EU k zajištění volného pohybu uměleckých děl (především z pohledu Francie). Komunitární systém DPH. Právo z opětného prodeje. - Pozn.

Jaroslav Kratochvíl

Konec pochybností ohledně běhu prekluzivní lhůty podle ustanovení § 47 zákona o správě daní a poplatků : k rozhodnutí rozšířeného senátu ze dne 23. února 2010, čj. 7 Afs 20/2007-73

Daňový expert, Sv. 6, (2010) č. 4, s. 14-17

Úvod do problematiky posuzování běhu prekluzivní lhůty pro stanovení daně. K samotnému rozhodnutí rozšířeného senátu ze dne 23.2.2010 (vymezení věci, posouzení věci rozšířeným senátem, závěry ve vztahu k přezkoumání daňových rozhodnutí, ve vztahu k obnově řízení, ve vztahu k prominutí daně, ve vztahu k dodatečnému daňovému přiznání aj.).

B. Lavrovskij, G. Žigul'skij, I. Murzov

Krizis i nalogovyje resursy

Krize a daňové zdroje

Voprosy ekonomiki, Vol. 2010, No. 7, s. 39-51

Strukturální charakteristiky daňových plateb v Rusku, účinky snížení daňových sazeb; krize v zrcadle daňové statistiky; technologická modernizace a daňová politika. - Pozn.

Bernhard Lindgens

Moderne Zeiten

Moderní doba

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 192 (5.10.2010), S. 17

Avizo elektronické podoby dosud papírové karty k dani ze mzdy v Německu; k centrální databázi budované finanční správou, která usnadní práci zaměstnavatelům, sníží administrativu finančních úřadů a uspoří náklady obcím.

Pavel Běhounek

Návrh novely zákona o DPH od 1.1.2011

Praktický poradce v daňových otázkách, Sv. 2010, č. 20, rubrika 1, s. 1-8

Charakteristika novely, zpracované předpisy EU, návrh opatření k omezení daňových podvodů, další změny (vyvolané potřebami praxe). Podrobněji např. ke změně místa poskytnutí služby, k novým pravidlům zajišťujícím spravedlivý systém odpočtů daně (včetně opravného systému), k ručení za daň a k reverse charge u vnitrostátních plnění. Doplněno příkladem.

Josef Hladký, Jan Polák

Novela zákona o daních z příjmů přijatá v květnu 2010

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 18, (2010) č. 3, s. 33-36

K některým změnám zákona o daních z příjmů (v části první zákona č. 199/2010 Sb.), které se týkají např. osvobození od daně, příjmů z kapitálového majetku, zdroje příjmů, zvláštní sazby daně, zajištění daně apod.

Hagen Luckhaupt

OECD Business Restructuring im Vergleich zur Funktionsverlagerung

OECD Business Restructuring v porovnání s přesunem funkcí

Der Betrieb, Jg. 63, (2010) Nr. 37, S. 2016-2020

V příspěvku je přiblížena kapitola IX "přeměna podniků", která je součástí nové směrnice OECD o transferových cenách; ongoing concern. Norma OECD je porovnána s německými podmínkami přesunu funkcí do zahraničí, nastíněny jsou aplikace metod zúčtovacích cen a také přehled výjimek stanovených německým zákonem AStG (zákon o zdanění zahraničních obchodních vztahů), k možnostem eliminace nebezpečí dvojího zdanění. - Pozn.

Marie Lamensch

OECD draft guidelines on VAT/GST on cross-border services

Návrh směrnice OECD pro DPH/daň ze zboží a služeb u přeshraničních služeb

International VAT monitor, Vol. 21, (2010) No. 4, p. 271-276

Autorka hodnotí snahy řešit přeshraniční zdanění služeb a nehmotných aktiv na úrovni OECD. Stručně připomíná principy, jimiž se obvykle řídí daňové plnění v případě přeshraničních transakcí, a zmiňuje některé překážky, se kterými se může zdanění služeb a nehmotných aktiv setkat. Komentuje rovněž návrh směrnice OECD a úlohu, kterou OECD hraje při přijímání mezinárodních daňových pravidel a zásad. - Pozn.

Stefanie Nattkämper, Jürgen Scholz

Online-Handel - Chancen und Risiken aus umsatzsteuerlicher Sicht

Obchodování online - možnosti a rizika z pohledu DPH

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 59, (2010) Nr. 17, S. 643-646

Význam obchodování online je zjevný, stále roste počet podniků, které tak získávají nové zákazníky. Nabídka v internetových obchodech obsahuje nejrozličnější skupiny zboží - přes nábytek až po rozsáhlé etablovaný online prodej potravin ve Velké Británii. K dopadům odbytové online struktury na oblast DPH. Dodávky pro soukromého konečného spotřebitele (v rámci Německa, do zemí EU, do třetích zemí). Dodávky podnikatelům (do EU a třetích zemí). Změny v odbytu ostatních plnění prostřednictvím internetu od roku 2015; zdanění reverse-charge, one-stop-shop. - Pozn.

Christian Lohse, Bettina Spilker, Alexander Zitzl

Parallelen der Besteuerung von innergemeinschaftlichen Dienstleistungen und Lieferungen : Besteuerungssystematik und Vertrauensschutz

Paralely zdanění služeb a dodávek zemí vnitřního trhu : systematika zdanění a ochrana dobré víry

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 59, (2010) Nr. 17, S. 633-642

Směrnice 2008/8/ES přichází od 1.1.2010 se zásadní a novou koncepcí zdanění služeb daní z přidané hodnoty; příspěvek se zaměřuje na shody při zdaňování služeb a dodávek ve vnitřním prostoru EU a především zkoumá, zda aplikace ochrany dobré víry uplatňovaná na dodávky je oprávněná i v případě služeb. Ochrana dobré víry v judikatuře Evropského soudního dvora, ochrana dobré víry u přeshraničních dodávek atd. - Pozn.

Jana Vítková

Sazby DPH

Praktický poradce v daňových otázkách, Sv. 2010, č. 19, rubrika 3, s. 1-16

Stav a vývoj sazeb DPH v České republice (od r. 1993-2010), základní a snížená sazba, závazné posouzení, opravy sazby a výše daně. Přehled sazeb DPH platných v polovině roku 2010 ve vybraných státech EU a v dalších zemích. Doplněno několika příklady.

Petr Gola

Sazby DPH se v EU zvyšují

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, Sv. 2010, č. 3, s. 43-44

Vývoj DPH v České republice (od r. 1993) a v zemích EU v posledním období. Doplněno přehlednou tabulkou.

Someone will pay : the tax debate

Někdo bude platit : diskuse o daních

The Economist, Vol. 396, (2010) No. 8700, p. 54-55

Vzhledem k blížícím se volbám se v Americe rozhořel spor o ukončení platnosti dočasného snížení daní fyzických osob, které prosadil George Bush. Kompromisním řešením by mohlo být prodloužení platnosti škrťů o jeden rok. Paradoxní je, že celkově se nejedná o nijak vysokou částku, která by výrazným způsobem ovlivnila rozpočtové příjmy.

Joep J.P. Swinkels

Sports under EU VAT

Režim DPH v EU pro sportovní disciplíny

International VAT monitor, Vol. 21, (2010) No. 4, p. 277-282

V příspěvku se rozebírá nejednoznačnost rozsahu osvobození od daně z přidané hodnoty podle práva EU, a to nejenom z hlediska nejasného definování pojmu sport, ale také z hlediska rozsahu osvobození, jak jej vykládá Evropský soudní dvůr. Autor rovněž upozorňuje, že kombinace osvobození sportovních disciplín od daně a snížené sazby, kterou je možné uplatnit na využívání sportovních zařízení, může vyústit v uplatňování postupů vedoucích k úsporám v oblasti DPH. - Pozn.

Bundesministerium der Finanzen

Struktur und Verteilung der Steuereinnahmen : langfristige Trends und aktuelle Entwicklungen unter Einbeziehung der Steuerschätzung vom 4. bis 6. Mai 2010

Struktura a členění daňových příjmů : dlouhodobé trendy a aktuální vývoj s přihlédnutím k daňovému odhadu ze 4.-6. května 2010

Monatsbericht des BMF, Jg. 2010, Nr. 7, S. 89-97

V rámci odhadů daňových příjmů na úrovni státu, zemí a obcí pro období let 2010-2014 se pracovní skupina "Daňové odhady" věnovala i hodnocení vývoje daňové a odvodové kvóty v Německu v roce 2009 a výhledu pro rok 2010. Přiblížena je struktura daňových příjmů a také rozdělení resp. podíl státu, zemí, obcí a EU na daňových příjmech; pohled na kvóty v mezinárodním kontextu. Daňové příjmy z titulu jednotlivých druhů daní. - Pozn.

Frans Vanistendael

The crisis: a window of necessity for EU taxation

Krize: poznání nutnosti pro daňový systém EU

European taxation, Vol. 50, (2010) No. 9, p. 394-401

Článek je přepisem přednášky, která zazněla 29. května 2010 na výročním kongresu Evropské asociace profesorů daňového práva v belgickém Leuvenu. Autor rekapituluje otázky, které v současnosti musí řešit Evropská unie a které vyvstaly do popředí v důsledku nedávné finanční krize - existence měnové unie, společná fiskální a rozpočtová politika, důsledky pro národní daňové systémy aj. - Pozn.

Charl du Toit

The evolution of the term "beneficial ownership" in relation to international taxation over the past 45 years

Vývoj termínu "nominální vlastnictví" ve vztahu k mezinárodnímu daňovému systému za posledních 45 let

Bulletin for international taxation, Vol. 64, (2010) No. 10, p. 500-509

V článku se podává přehled o vývoji termínu "nominální vlastnictví" v daňových smlouvách od jeho prvního zavedení před 45 lety. Zvláštní pozornost je věnována otázce, zda nedošlo k významovému posunu oproti tomu, jak je tento pojem uplatňován v zemích se zavedeným precedenčním právem, a rozebírají se důsledky nedávných soudních rozhodnutí v případech Indofood a Prévost. - Pozn. -- Problematicou se zabývá i článek A cross-country perspective on beneficial ownership, který vyšel ve dvou částech v čas. European Taxation v čísle 9/2010 na s. 419-429 a v čísle 10/2010 na s. 465-473.

Marjaana Helminen

The tax residence of family members of EU officials : the relationship between the concepts of domestic and EU law residence

Rezidentství rodinných příslušníků úředníků EU pro daňové účely : vztah mezi koncepty rezidentství podle domácího práva a práva EU

Bulletin for international taxation, Vol. 64, (2010) No. 10, p. 541-543

Otázka stálého pobytu rodinných příslušníků úředníků EU pro daňové účely ve světle pojetí podle domácího práva a práva EU; finský případ, který má být projednáván k této otázce před Evropským soudním dvorem. - Pozn.

Thomas Wachter

Ungleichbehandlung von Ehe und eingetragener Lebenspartnerschaft im ErbStG und SchenkStG verfassungswidrig

Nerovné zacházení s manželi a registrovanými partnery v zákoně o dani dědické a v zákoně o dani darovací je protiústavní

Der Betrieb, Jg. 63, (2010) Nr. 34, S. 1863-1864

Spolkový ústavní soud prohlásil nerovné zacházení v oblasti daně dědické a darovací s manželi a registrovanými partnery za protiústavní, tuto nerovnost má legislativa za úkol odstranit do 31.12.2010; podle soudního rozhodnutí by předpis měl zpětně řešit případy v období mezi 1.8.2001 (vstoupil v platnost zákon o registrovaném partnerství) a před 1.1.2009 (platnost nového zákona o dani dědické). Příklady nerovnosti, uplatňované daňové sazby. Daňový režim registrovaných partnerů dle současného zákona o dani dědické a daňového zákona pro rok 2010. - Pozn.

Vlasta Martišková

Vyměření daně. 1. část

Praktický poradce v daňových otázkách, Sv. 2010, č. 19, rubrika 5, s. 1-12

Konkludentní vyměření daně, dodatečné (odchylné) vyměření daně, doměření na základě daňové kontroly, daň stanovená podle pomůcek, lhůta pro vyměření a doměření daně, počátek běhu prekluzivní lhůty atd. Doplněno příklady.

Zdeněk Kuneš

Zvláštní režim při uplatňování DPH u cestovních služeb

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 18, (2010) č. 19, s. 17-22

Na několika příkladech je objasněna problematika zvláštního režimu při uplatňování DPH u cestovních služeb (dle § 89 zákona o dani z přidané hodnoty).

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

(výběr z obsahu)

č. 11/2010

Zálohy na daň z příjmů. Slevy na dani na manželku. Stravování zaměstnanců. Zákon o daních z příjmů - významná procenta (2.). Úprava výsledku hospodaření na základ daně. Pronájem nemovitostí. Skupina nebo sdružení [vymezení, podmínky registrace]. Řetězové obchody a DPH.

Daňové a účetní poradenství

č. 37-38/2010

Jste osoba samostatně výdělečně činná - platíte dobře pojistné na sociální a zdravotní pojištění? Ve zkratce: neplést si - daňová evidence není jednoduché účetnictví. Ze života (paušální výdaje procentem, účetní a daňové řešení nevybrané dovolené, chybějící údaj na daňovém dokladu). Z černé kroniky, aneb z příběhů kontrolních (nesprávně stanovený základ DPH). Podpora rodičů po dobu péče o dítě v útlém věku (Pokrač.).

Daňový TIP

č. 22/2010

Aktuálně k daním z příjmů. Změny v ZDPH od 1.1.2011 - 1. část. Dodávka fotovoltaiky do EU. DPH a prodej automobilu bez odpočtu. Převod financí z účtu na účet. Slevy na poplatníka při kombinovaném studiu VŠ. DPH a doprava „formy na výrobu“ z Číny. Výroba a prodej elektřiny z fotovoltaiky.

č. 23/2010

Změny v ZDPH od 1.1.2011 - 2. část. Daňový řád od 1.1.2011. Výplata podílu pro společníka před likvidací. DPH v případě vývozu automobilu mimo území EU. DPH a fakturace v EUR. Cestovní náhrady jednatele ze Slovenska.

Ekonomické vědy. Ekonomie

Jitka Poměnková

An alternative approach to the dating of business cycle : nonparametric kernel estimation

Alternativní přístup k datování hospodářského cyklu : neparametrický jádrový odhad

Prague economic papers, Vol. 19, (2010) No. 3, p. 251-272

Příspěvek seznamuje s metodologickým kontextem alternativního přístupu k procesu datování hospodářského cyklu. Metoda přesného stanovení bodů obratu při časovém určování hospodářského cyklu. Metodologie je aplikována na soubor údajů o reálném HDP, celkové průmyslové výrobě, hrubé tvorbě kapitálu (GCF) a o spotřebních výdajích v České republice v období 1996-2008, v závěru jsou interpretovány výsledky empirické analýzy.

Thomas Philippon

Debt overhang and recapitalization in closed and open economies

Dluhový převis a rekapitalizace v uzavřené a otevřené ekonomice

IMF Economic Review, Vol. 58, (2010) No. 1, p. 157-178

Teoretická studie předkládá model převisu dluhu, který se vyskytuje zároveň na trhu hypoték a na trhu bankovních obligací. Převis na jednom trhu posiluje převis na trhu druhém. Materiál zkoumá státní zásahy pro zmírnění problému dluhového převisu prostřednictvím poskytnutí kapitálu bankám nebo pomoci insolventním domácnostem (bailout domácností), porovnává jejich dosah v malé otevřené ekonomice a v uzavřené ekonomice. V případě otevřené ekonomiky dokládá nutnost koordinace rekapitalizačních programů v rámci finanční pomoci státu z důvodu finanční globalizace a efektivity těchto opatření. - Pozn.

Daria Rozborilová

Modifikácia veľkosti, štruktúry a alokácie úspor domácností a jej súvislosti

Ekonomické rozhľady, Sv. 39, (2010) č. 1, s. 31-48

Problematika vzájemného vztahu hospodářského růstu a úspor. Studie prostřednictvím identifikace ekonomických a neekonomických determinantů, které ovlivňují modifikaci chování domácností v oblasti spotřeby a úspor v národním, regionálním i globálním rámci, zdůrazňuje složitost hledání vhodných opatření k motivaci tvorby úspor, k úpravě jejich struktury a racionální alokaci. Vývoj míry národních úspor a míry úspor domácností ve vybraných zemích OECD; indikátory výkonnosti a konkurenceschopnosti ekonomik ve vztahu k národním úsporám v roce 2008/09. Teorie spotřeby a úspor F. Modiglianiho, další teoretické pohledy na determinanty úspor domácností, jejich strukturu a alokaci. Analýza chování domácností v oblasti úspor na přelomu 20. a 21. století. - Pozn.

Miroslav Zajíček

Nobelova cena za model nákladů hledání

Hospodářské noviny, Sv. 54, (2010) č. 198 (12.10.2010), s. 20

Komentář k udělení letošní Nobelovy ceny za ekonomii P. Diamondovi, D. Mortensenovi a Ch. Pissaridesovi. Ocenění ekonomové rozvinuli tzv. teorii hledání, kterou aplikovali na trh práce. Doplněno stručnými životopisnými údaji. -- K tématu viz další přísp. na s. 15 s názvem Proč jsou lidé bez práce? Téma na "Nobela". Téma také zpracováno v čas. Euro, č. 42/2010 na s. 18 v přísp. Studium trhu práce vyneslo Nobelovu cenu, rovněž i v čas. Ekonom č. 41/2010 na s. 26 a 57.

Magdaléna Přívarová

Príspevok teórie regulovania k poňatiu hospodárskych kríz

Ekonomické rozhľady, Sv. 39, (2010) č. 1, s. 67-75

Příspěvek seznamuje s hlavními rysy koncepce hospodářských krizí dle teorie regulace a upozorňuje na její zvláštnosti ve vztahu k hlavním proudům ekonomického myšlení. Věnuje se metodologickým specifikům zkoumání hospodářských krizí, typologii krizí dle teorie regulace, krizím typu akumulace (fordismus, financionalizovaná ekonomika). Krize jako důsledek ekonomických procesů probíhajících v čase. - Pozn.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Vít Pošta

Co-integration tests of exchange rate parity conditions and a monetary model of exchange rate : evidence from the Czech Republic, Hungary, Poland, and Slovakia

Kointegrační testy paritních podmínek směnného kurzu a monetární model směnného kurzu : na základě podkladů z ČR, Maďarska, Polska a SR

Ekonomické rozhľady, Vol. 39, (2010) No. 1, p. 49-66

Empirická analýza podmínky parity kupní síly, podmínky nekryté úrokové parity a chování směnných kurzů v souladu s těmito podmínkami na rozvíjejících se devizových trzích v ČR, Maďarsku, Polsku a

Slovensku (data z let 1998-2008). Testy kointegrace paritních podmínek, monetární model směnného kurzu (VECM) k otestování poměru mezi směnnými kurzy a úrokovými a inflačními měrami.

Wolfgang Münchau

Could any country risk a eurozone bail-out?

Mohla by nějaká země riskovat záchranu od eurozóny?

Financial Times, Vol. 2010, No. 37425 (27.9.2010), p. 11

Z mechaniky záchranného fondu eurozóny (European Financial Stability Facility - EFSF) podle autora vyplývá, že fond nebude moci nabídnout atraktivní úrokové sazby. Žádný člen měnové unie si tedy nebude chtít vypůjčit z EFSF, pokud to nebude absolutně nevyhnutelné. Navíc v případě, kdy by byl snížen úvěrový rating Francie, by se celá konstrukce zřítíla, protože Německo by pravděpodobně nechtělo být jediným pilířem systému.

Martin Wolf

Currency wars in an era of chronically weak demand

Měnové války v éře chronicky slabé poptávky

Financial Times, Vol. 2010, No. 37427 (29.9.2010), p. 11

V souvislosti s v současnosti probíhající "měnovou válkou", všeobecným oslabováním měn, připomíná autor jiný takový konflikt, k němuž došlo před 25 lety. Dále rozebírá tři skutečnosti, které mají zásadní význam pro dnešní měnové války: v důsledku krize vyspělý svět strádá chronicky nedostačující poptávkou; v rozvíjejících se ekonomikách se projevuje posun ke schodku běžného účtu; rezervy v zahraničních měnách narůstají.

Jean Pisani-Ferry ; [rozhovor vedl] Martin Shabu

Daně mohou vychovávat

Euro, Sv. 2010, č. 42, s. 46-48

V rozhovoru se významný francouzský ekonom Jean Pisani-Ferry vyjadřuje k tématům fiskální disciplíny, zdanění bank a finančních transakcí, vytvoření orgánů panevropského finančního dohledu a rozdělení kompetencí mezi evropské a národní regulátory; dále hodnotí řešení EU přijaté k odvrácení možného finančního krachu Řecka a možnost rozpadu eurozóny na dvě oblasti s "lepším" a "horším" eurem.

Tommaso Padoa-Schioppa

Die starken Banken fühlen sich betrogen

Silné banky se cítí být podvedené

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 176 (13.9.2010), S. 8-9

Autor hodnotí dopady předpisů Basilej III a v té souvislosti se věnuje bankám, které přestály finanční krizi vlastními silami a nyní se cítí postižené reformou kapitálových pravidel. Tyto relativně stabilní banky na rozdíl od svých méně solidních konkurentů nezískaly státní podporu a nejsou tedy tak dobře kapitálově vybaveny/připraveny na nové předpisy. Jako další příklad znevýhodnění novými pravidly jsou uváděny země, jejichž ekonomika je více financována prostřednictvím bank než kapitálového trhu nebo i vliv nestejně přísného dohledu v jednotlivých zemích vzhledem k tomu, že nejsou nastavena mezinárodní kritéria pro navýšení likvidity a kapitálu. -- K tématu viz též Auszüge aus Presseartikeln, 2010, č. 39, s. 7-8.

Michaela Otýpková

Finanční krize a její dopady na akciové trhy

Acta Oeconomica Pragensia, Sv. 18, (2010) č. 4, s. 3-11

Šetření rozsahu současné finanční krize - 5 kritérií (nejhlubší jednodenní propad indexu DJIA; návrat minimální hodnoty indexu DJIA z doby krize na stejnou hodnotu v minulosti; návrat maximální hodnoty indexu DJIA z doby před krizí na stejnou hodnotu v budoucnosti; meziroční srovnání průběhu finančních krizí; kumulativní srovnání průběhu finančních krizí). Výsledky šetření. - Pozn.

First mover : regulating Swiss banks**První iniciátor : regulace švýcarských bank**

The Economist, Vol. 397, (2010) No. 8703, p. 83

Regulátoři ve Švýcarsku vždy přidávali k mezinárodním kapitálovým pravidlům "švýcarskou konečnou úpravu" s cílem zajistit větší bezpečnost svých finančních institucí. Krize jejich argumenty ještě posílila. Dvě největší banky, UBS a Credit Suisse, budou muset vytvořit kapitálový polštář v celkové výši 19 % z aktiv očištěných o rizika. V článku se objasňuje odůvodnění tohoto požadavku.

Fixing Europe's single currency : how to run the euro**Náprava jednotné evropské měny : jak řídit euro**

The Economist, Vol. 396, (2010) No. 8701, p. 81-83

Problémy eurozóny není snadné řešit. Patří mezi ně fiskální politika, nejnověji kapitálová injekce Anglo-Irish Bank i nestejnoměrný hospodářský vývoj v jednotlivých členských zemích. Pomoci by mohla nová pravidla podporující větší fiskální disciplínu. V článku se rozebírají možná opatření a zdůrazňuje se nutnost reformy ve všech zemích unie. -- K problematice viz i článek na s. 17-18 pod názvem Euro follies: Europe's single-currency woes a vložený článek na s. 83 pod názvem Standard solution: a Keynesian prototype.

Holger Alich

Frankreichs Banken sollen Millionen zahlen für illegales Scheckkartell**Francouzské banky mají platit milióny za nelegální šekový kartel**

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 182 (21.9.2010), S. 32

Francouzský kartelový úřad (L'Autorité de la Concurrence) uvalil sankci v celkové výši 385 mil. eur na velké bankovní skupiny za praxi zpoplatněného zpracování (i daňových) šeků. Argumentace kartelového dozoru k postihu.

James Wilson and Gerrit Wiesmann

Germany's weak link**Slabý článek Německa**

Financial Times, Vol. 2010, No. 37426 (28.9.2010), p. 9

Jednání německé zemské banky BayernLB s WestLB o fúzi; tlak politiků na reformu německých veřejnoprávních bank, které jsou jednou z největších slabin evropské bankovní soustavy; kritika obchodního modelu zemských bank.

Atif Mian and Amir Sufi

Household leverage and the recession of 2007-09**Zadlužení domácností a recese v období 2007-2009**

IMF Economic Review, Vol. 58, (2010) No. 1, p. 74-117

Studie se zaměřuje na úlohu zadlužení domácností v nynějším hospodářském poklesu v USA. Prostřednictvím analýzy na úrovni okresů je modelovým způsobem zkoumán růst zadlužení domácností v letech 2002-2006 a jeho korelace s načasováním a kritičností recese v daném okrese v letech 2006-2009 (sledována je míra platební neschopnosti u hypoték, růst cen domů, prodej automobilů, povolení k výstavbě nových domů a nezaměstnanost). Výsledky ukazují, že okresy s největším nárůstem zadlužení domácností prodělaly pokles hospodářské činnosti nejdříve a nejobtížněji. Další prvky finančních trhů přispěly spíše k velikosti poklesu. - Pozn.

Steven Rattner

How an unloved bail-out saved America**Jak nemilovaná pomoc zachránila Ameriku**

Financial Times, Vol. 2010, No. 37431 (4.10.2010), p. 13

Autor obhajuje program TARP, který využili prezidenti Bush i Obama k pomoci problémovým finančním institucím. Program umožnil oběma prezidentům vyhnout se pracnému schvalování v Kongresu a využít 700 mld. USD k záchraně hroujícího se finančního systému. Během svého

krátkého života se TARP setkal se značnou kritikou, ale bez něj by zkrachovaly velké banky i podniky jako General Motors a Chrysler.

Tomáš Munzi

Iluze regulace : finanční trhy

Euro, Sv. 2010, č. 43, s. 80-81

Příspěvek do diskuze o roli regulace a snahách o posilování byrokratické regulace k zamezení finanční a hospodářské nerovnováhy ekonomik. Autor kriticky hodnotí snahy o větší míru a centralizaci byrokratické regulace; problém vidí v jejím selhávání, ne v nedostatečných regulačních pravomocích.

Jak zabránit další krizi a obnovit důvěru spotřebitelů? : Komise navrhuje balíček opatření k posílení ochrany spotřebitele a důvěry ve finanční služby

Bankovníctví, Sv. 18, (2010) č. 9, s. 16-17

Ke změnám současných evropských právních předpisů, které mají zvýšit ochranu majitelů bankovních účtů a drobných investorů. Hlavní prvky návrhu na ochranu úspor a na ochranu investic.

Richard Katz

Japan cannot afford to rely on a low yen

Japonsko si nemůže dovolit spoléhat na nízký kurz jenu

Financial Times, Vol. 2010, No. 37417 (17.9.2010), p. 9

Japonsko intervenovalo na devizových trzích, k čemuž je přimělo výrazné posilování jenu, údajně ohrožující hospodářské oživení. Autor vysvětluje, proč považuje tento postup za chybný, a doporučuje přijmout jiná opatření, která skutečně podpoří hospodářský růst. -- K problematice viz i článek pod názvem Because I Kan: yen intervention v čas. The Economist č. 8700 ze dne 18.9.2010 na s. 82.

Dušan Hradil

Kam se ubírá harmonizace distribuce na finančním trhu?

Pojistný obzor, Sv. 87, (2010) č. 3, s. 4-6

V úvodu autor informuje o materiálu MF, který se týká doporučení ohledně distribuce na finančním trhu, dále pak objasňuje některé pojmy (např. distribuce, poradenství aj.) a shrnuje základní body navržených řešení. Podrobněji ke zprostředkování a poradenství v pojišťovnictví, ke kategoriím a evidenci distributorů, k otázce odborné způsobilosti osob jednajících se zákazníky a jejího prokazování, k pravidlům jednání, k regulaci distribuce apod.

Mária Petianová

Koncepcia regulácie finančných trhov podľa Lamfalussyho rámca

Biatec, Sv. 18, (2010) č. 7, s. 5-8

Příspěvek přibližuje tzv. Lamfalussyho proces, jehož základem jsou čtyři procedurální úrovně pro přijetí, implementaci a uplatňování rámcové legislativy EU a jejich prováděcích opatření v oblasti finančních služeb. - Pozn.

Karel Zaoral

Měnová válka : analýza

Euro, Sv. 2010, č. 42, s. 56-58

Analytický příspěvek k problematice konfliktu zájmů v pohybech měnových kurzů čínského jüanu, amerického dolaru, eura a dalších významných světových měn. Ochranná opatření čínské měnové politiky, tlaky na zhodnocení jüanu (zejména ze strany USA); umělá devalvace dolaru v důsledku politiky Fedu; pozice eura a ECB; příčiny posilování měn Brazílie, Austrálie, JAR a Koreje. -- K tématu měnové války viz přísp. N. Roubiniho s názvem Krizi přežijí jen ti slabí, uveř. v HN z 20.10.2010, č. 204, s. 13.

Vladimír Přikryl, Jana Čechová

Některé problémy návrhu regulace distribuce ve finančních službách

Pojistný obzor, Sv. 87, (2010) č. 3, s. 7-9

K budoucí koncepci regulace distribuce na finančním trhu v ČR. Autoři kriticky reagují na materiál s názvem Doporučení pracovní skupiny k distribuci na finančním trhu, který je zveřejněn na webových stránkách MF. Vzhledem k závažnosti možných dopadů na pojišťovací trh (v případě realizace těchto doporučení), nabízejí k zamyšlení některé své postřehy, týkající se např. rozdělení pojišťovacích zprostředkovatelů na vázané a samostatné, navrhovaného oprávnění k činnosti podle produktů aj.

Petr Liška

Nová právní úprava smlouvy o běžném účtu a smlouvy o vkladovém účtu

Právní fórum, Sv. 7, (2010) č. 7, s. 324-336

K zákonu č. 284/2009 Sb., o platebním styku; výklad provedených změn právní úpravy smlouvy o běžném účtu a smlouvy o vkladovém účtu. Podrobněji např. k úročení zůstatku na účtu, k informacím o prováděných platebních transakcích, k nakládání s peněžními prostředky na účtu, ke lhůtám pro provádění platebních transakcí apod. - Pozn.

Rudolf Šujan

Ochrana vkladů po turbulencích na finančních trzích

Biatec, Sv. 18, (2010) č. 7, s. 18-19

Shrnutí nejvýznamnějších změn, ke kterým došlo od roku 2008 v oblasti ochrany vkladů v zemích EU. Doplněno stručnými údaji o situaci v jiných zemích světa, např. v USA. - Pozn.

Tomáš Tichý

Posouzení odhadu měnového rizika portfolia pomocí Lévyho modelů

Politická ekonomie, Sv. 58, (2010) č. 4, s. 504-521

K problematice modelování finančního rizika vyplývajícího z (neočekávaného) posunu měnových kurzů. Řízení finančních rizik ve finančních institucích (přístup na bázi ratingu a na bázi kapitálové přiměřenosti), modelování tržního rizika portfolia pomocí Lévyho modelů, porovnání jednotlivých modelů. - Pozn.

Mojmír Hampl ; [rozhovor vedl] Luděk Vainert

Pravidla stanovují ti, kdo mají nejvíce problémů

Hospodářské noviny, Sv. 54, (2010) č. 203 (19.10.2010), s. 21

Rozhovor s viceguvernérem České národní banky, ve kterém vysvětluje svůj nesouhlas s celoevropskou regulací finančních institucí. Stručně se zmiňuje o organizaci dohledových institucí (počty zaměstnanců, vedení, náklady na provoz apod.) a na příkladu poukazuje na koncepční vadu nového systému. -- K tématu viz i přísp. na s. 17 s názvem Hampl: bez krize by noví regulátoři nevznikli.

Zdeňka Faulhamerová, Jana Herboczková

Pravomoci evropských orgánů dohledu nad finančním trhem

Obchodněprávní revue [OR], Sv. 2, (2010) č. 9, s. 273-278

Podrobně o konkrétních pravomocích tří nových evropských dohledových orgánů v oblasti bankovníctví, pojišťovnictví a kapitálového trhu (vypracování technických standardů, řešení krizových situací, řešení sporů mezi národními orgány dohledu aj.). - Pozn.

Tomáš Holinka

Proces učení a transparentnost centrální banky

Politická ekonomie, Sv. 58, (2010) č. 4, s. 458-470

Studie zkoumá vliv transparentnosti centrální banky na tvorbu očekávání pomocí procesu učení. Adaptivní a racionální očekávání, tvorba očekávání pomocí procesu učení, transparentnost centrální banky, měření transparentnosti ČNB, predikovatelnost měnové politiky ČNB, inflační očekávání. - Pozn.

Aleš Rod

Proč jsou poplatky pro banky důležité? : analýza distribuce čistých výnosů z poplatků a provizí

Bankovníctví, Sv. 18, (2010) č. 9, s. 22-23

K problematice výnosů z bankovních poplatků a provizí. Autor analyzuje distribuci čistých výnosů z poplatků a provizí mezi jednotlivé banky v České republice, a to jak v absolutní výši, tak relativně - vztaženo na průměrného klienta banky.

Scrambled in Africa : Africa's banking boom

Tlačénice v Africe : africká bankovní konjunktura

The Economist, Vol. 396, (2010) No. 8700, p. 79-81

Čínské a západní banky se hrnou do Afriky. Narůstající obchodní vazby kontinentu s ostatními rozvíjejícími se trhy zvýšily jeho strategický význam pro bankovní sektor. V článku se stručně rozebírá, jaké banky operují v regionu a s jakými problémy se potýkají.

Karel Marek

Smlouva o platebních službách, smlouva o běžném účtu a smlouva o vkladovém účtu

Daně a finance, Sv. 18, (2010) č. 8-9, s. 3-9

Smlouva o platebních službách a o platebním styku. Smlouva o běžném účtu. Smlouva o vkladovém účtu. - Pozn.

Sven Afhüppe, Jens Münchrath

Stärke durch Schwäche

Slabost k síle

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 193 (6.10.2010), S. 1

Velké světové ekonomiky sázejí na oslabení svých měn, Američané tak chtějí zmenšit své dluhy, Japonci povzbudit konjunkturu a Číňané zase stimulovat export. Vliv politiky změkčených měn na euro; výzva k měnovému řádu s reálnými směnnými kurzy. -- K tématu podrobněji viz další příspěvky na s. 6-9.

Ricardo J. Caballero

Sudden financial arrest

Náhlá zástava finanční činnosti

IMF Economic Review, Vol. 58, (2010) No. 1, p. 6-36

Autor vystavěl svůj příspěvek na podobnosti mezi náhlou zástavou srdce (sudden cardiac arrest) a náhlým kolapsem finančního systému. Analogicky popisuje finanční systém a řízení "léčby" dle jeho medicínského protějšku. Vysvětluje pojem "náhlá zástava finanční činnosti" jako situaci, ve které zmizí důvěra v rámci finančního systému a zastaví se úvěrování reálné ekonomiky, dále: jeho bezprostřední příčiny; kdo je v ohrožení; diagnózu, léčbu i prevenci; finanční defibrilátory; samopojištění; kapitálové a pojistné injekce; mezinárodní aspekty. - Pozn.

The big guys' lament : America's consumer-protection agency

Nářek velkých hochů : americký úřad pro ochranu spotřebitele

The Economist, Vol. 396, (2010) No. 8701, p. 78

K novému americkému Úřadu pro finanční ochranu spotřebitele (CFPB) a osobě jeho ředitelky Elizabeth Warrenové, zatím nepotvrzené Senátem. Obavy z nového úřadu.

The big squeeze : investment banking

Značná tíseň : investiční bankovníctví

The Economist, Vol. 397, (2010) No. 8703, p. 81-82

Investiční bankovníctví může mít své nejlepší dny za sebou. Svědčí o tom i výsledky za třetí čtvrtletí. Optimisté doufají, že s hospodářským oživením přijde i nová konjunktura. Tentokrát to však může být jiné, protože tržní a regulatorní tlaky výrazně oslabily ekonomiku odvětví.

The bottomless bail-out : the euro zone's trouble spots**Nekonečná pomoc : problémová místa eurozóny**

The Economist, Vol. 397, (2010) No. 8702, p. 71-72

K problémovým místům eurozóny se přidalo Irsko, především v souvislosti se záchranou banky Anglo Irish. Kapitálová injekce byla poskytnuta i dalším finančním institucím, a tak je nárůst letošního rozpočtového schodku odhadován na 32 % HDP. -- Problematikou se zabývá i článek ve Financial Times ze dne 4.10.2010 na s. 11 pod názvem The long hangover.

David Kasl ; Karel Korynta

Tomu dali, tomu víc... : hazard

Euro, Sv. 2010, č. 42, s. 34-37

Autor příspěvku na základě vyúčtování odvodů loterijních společností na veřejně prospěšné účely (VPÚ) za rok 2009, zveřejněného Ministerstvem financí, poukazuje na propojenost provozovatelů loterií a příjemců odvodů, na možnou neúčelnost vynakládání i na netransparentnost použití těchto finančních prostředků. Součástí textu je také rozhovor s ředitelem odboru státního dozoru nad sázkovými hrami a loteriami MF o kontrole hospodaření loterijních firem, odvodů na VPÚ a posílení státního dozoru. -- K tématu viz také článek Hazard sobě: loterijní průmysl na s. 3 tohoto čísla časopisu a série příspěvků uveř. v Hospodářských novinách z 11. listopadu 2010 na s. 1-3.

Robert Holman

Uklidnění jen na první pohled : bankovní regulace

Euro, Sv. 2010, č. 42, s. 22

Polemický příspěvek člena bankovní rady ČNB k novým návrhům na regulaci finančních trhů Basel III, jejichž jádrem je kapitálová regulace zvyšující kvantitativní i kvalitativní požadavky na regulatorní kapitál, likviditu bank i omezení u používání externích ratingů. Proticyklický kapitálový požadavek na navyšování kapitálu bank. Výtka, že regulátoři neřeší problematiku systémového rizika.

Javier Blas and Jack Farchy

Value locked in**Hodnota pod zámkem**

Financial Times, Vol. 2010, No. 37425 (27.9.2010), p. 9

Téměř dvacet let se centrální banky světa zbavovaly svých zlatých zásob. Stávající změna v jejich chování, způsobená finanční krizí, vede k růstu cen zlata. K trendu přispívá i chování asijských centrálních bank a státních fondů, např. Čína v loňském roce téměř zdvojnásobila své zlaté rezervy a je pátým největším držitelem tohoto kovu. Otázkou je, zda bude současný nákupní trend pokračovat, či zda začnou centrální banky zlato zase prodávat. -- Překlad čl. pod názvem Centrální banky sází po dvaceti letech opět na zlato viz Hospodářské noviny, 29.9.2010, č. 189, s. 20.

Torsten Riecke ... [et al.]

Was sie über Basel III wissen sollten**Co byste měli vědět o Basileji III**

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 177 (14.9.2010), S. 8-9

Basilej III; praktická rekapitulace odpovídá na nejdůležitější otázky k závěrům Basilejského výboru: množství a způsob navýšení kapitálu v bankách (potažmo v Deutsche Bank a v zemských bankách), vliv nové regulace na ceny úvěrů, časová a geografická platnost nových předpisů, předpisy z pohledu spořitelů, důvody růstu cen bankovních akcií, vliv předpisů na spekulace na finančních trzích.

von Cerstin Gammelin

Zwei gute Nachrichten : Europa bekommt eine Finanzaufsicht - und sie wird stark sein**Dvě dobré zprávy : Evropa získá finanční dozor a ten bude silný**

Auszüge aus Presseartikeln, Jg. 2010, Nr. 38, S. 4-5

Centrální evropský superřad doзору by se měl postarat o to, aby v EU žádný finanční produkt, žádná finanční instituce ani finanční region nezůstaly mimo dohled. 27 členských zemí EU předá národní dozorové kompetence evropskému doзору a země budou mít povinnost jednak přeshraniční výměny

informací, a také zpřístupnění knih přeshraničně činných institucí. Stručný nástin procesu kontroly. - Přetištěno ze Süddeutsche Zeitung, Mnichov, ze 7. září 2010.

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Barbara Publíková

Bratrství za bilion eur : 20 let sjednocení Německa

Ekonom, Sv. 54, (2010) č. 39, s. 42-45

Ke sjednocení Německa z různých pohledů - obyvatel, ekonomických expertů i politiků. Podrobněji např. k rozdílům mezi jednotlivými spolkovými zeměmi, k příspěvku solidarity a k problému nezaměstnanosti. Doplněno mnoha číselnými údaji (o celkových nákladech vynaložených na ekonomické přiblížení východu a západu Německa, o vývoji HDP, o průměrných platech, o vývoji míry nezaměstnanosti apod.).

Václav Klaus

Bude postkrizová fáze jednoduchá?

Euro, Sv. 2010, č. 43, s. 42-44

Plné znění přednášky V. Klause na setkání Prague Twenty. Zprostředkovává prezidentův ekonomický pohled na společnou evropskou měnu a evropskou měnovou politiku, na nutnost zrušení či radikální restrukturalizace Mezinárodního měnového fondu i potřebu rozlišování mezi zeměmi střední a východní Evropy při analyzování jejich hospodářské situace a dopadů mezinárodní hospodářské krize v regionu. Hlavní rozdíly v makroekonomické výkonnosti těchto zemí vidí ve velikosti země a kapacitě jejího trhu; v důvěře v národní měnu; režimu měnového kurzu; rozpočtové disciplíně a kvalitě vládnutí. V závěru shrnuje očekávaný budoucí vývoj a hospodářské oživení regionu SVE.

David Dvořák, Petr Serafín

Další významná novelizace zákona o veřejných zakázkách

Stavební právo - Bulletin, Sv. 2010, č. 2, s. 32-43

K novele zákona o veřejných zakázkách (zákon č. 179/2010 Sb.). Podrobněji ke změnám, které se týkají např. vymezení veřejných zakázek na dodávky, zjednodušeného podlimitního řízení, zadávací dokumentace a jejího poskytování, kvalifikace, omezování počtu zájemců, hodnocení nabídek, rámcových smluv, komunikace v zadávacím řízení atd.

Holger Alich ... [et al.]

Deutschland rüstet ab

Německo snižuje vojenské výdaje

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 192 (5.10.2010), S. 1, 6

Dopady německé úsporné politiky na rezort obrany, výhled snižování výdajů v období 2011-2015. Reakce zbrojního průmyslu, hrozba ztráty desetitisíců pracovních míst. V grafech vývoj nejvyšších světových vojenských rozpočtů v letech 1992-2009 a také vojenské výdaje Číny, Velké Británie, Francie a Německa v roce 2009.

Matouš Lázňovský, Martin Krejčí

Ekonomika sluncem spálená : solární průšvih

Ekonom, Sv. 54, (2010) č. 39, s. 12-14

Ke zvyšování cen elektřiny v souvislosti s podporou obnovitelných zdrojů v České republice. -- K tématu viz i další články v tomto čísle čas. - "Hledá se řešení. Zn.: Zázračné" na s. 15, "My nic, my muzikanti" na s. 16 a komentář s názvem Drahá elektřina nesmí ohrozit podniky na s. 53.

Jiří Hezký

Evropské stavebnictví pod tíhou krize

Stavatel, Sv. 18, (2010) č. 9, s. 58-59

Evropská stavební produkce; euroindikátory po roce 2009 (vč. pozice ČR), vývoj a odhad trendů pro období 2007-2012. -- K tématu viz také příspěvek v příloze čas. Stavatel č. 10/2010, s. 7-9.

Marcela Alföldi Šperkerová, Blahoslav Hruška

Hodina slovenštiny : slovenská ekonomika

Ekonom, Sv. 54, (2010) č. 40, s. 12-16

K postupu slovenské vlády při uskutečňování reforem v různých oblastech národního hospodářství. Doplněno údaji o HDP, o vývoji průmyslové výroby, o nezaměstnanosti, o inflaci a o deficitu státního rozpočtu. -- K tématu viz na s. 18-19 rozhovor se slovenským ministrem financí Ivanem Miklošem s názvem Šéf vyjednaného krámu.

How to grow : a special report on the world economy

Jak růst : zvláštní zpráva o světovém hospodářství

The Economist, Vol. 397, (2010) No. 8703, centr. sect. (30 p.)

Přehled o světové ekonomice se zaměřuje na otázku, jak podpořit hospodářský růst. Jednotlivé články se zabývají dopadem ukončení fiskálních stimulů, cenou za podporu finančního sektoru, vysokou nezaměstnaností, růstem produktivity, strukturálními reformami aj. -- K problematice viz i článek The quest for growth na s. 11.

Charles Clover ... [et al.]

Investing in Russia

Investování v Rusku

Financial Times, Vol. 2010, No. 37429 (1.10.2010), sep. sect. (4 p.)

Zvláštní zpráva o Rusku se zaměřuje na hospodářský a politický vývoj, zemědělství, finanční reformy, akciové trhy, ropný průmysl, zahraniční investice aj.

Victor Mallet, Mark Mulligan

Investing in Spain

Investování ve Španělsku

Financial Times, Vol. 2010, No. 37433 (6.10.2010), sep. sect. (4 p.)

Jednotlivé články přehledu jsou věnovány hospodářskému oživení, bankám a spořitelnám, nemovitostem, obnovitelným energiím aj.

Otakar Turek

Konstrukční vady socialistické ekonomiky: diskuse ve 30. letech a pokus o reformu z 60. let

Scientia et Societas, Sv. 6, (2010) č. 3, s. 110-120

K návaznosti hospodářských reforem z 60. let na diskusi o socialismu ve 30. letech (Lange, Hayek, Mises), dále k hlavním handicapům československé plánované ekonomiky, ke konstrukčním vadám systému centrálního plánování i k některým širším souvislostem. Tzv. Rozsypalova reforma, Šikův tým. Ze závěrů vyplývá, že Šikova ekonomická reforma byla podložena důkladnou analýzou všech defektů existujícího systému, což umožnilo formulovat širokou paletu změn a provázat je do konzistentního celku. Diskuse o socialismu z 30. let byla z tohoto hlediska pojata příliš úzce, a nemohla tedy posloužit za východisko systémových změn.

Gabriel Beer

Krutá diaľničná matematika : mýto nezarába podle plánov

Trend, Sv. 2010, č. 36, s. 24-27

K výběru a tržbám elektronického mýta v SR provozovaného firmou SkyToll, příjmy státní NDS (Národná diaľničná spoločnosť).

Hans-Werner Sinn

Maut statt Stau

Mýto místo dopravní zácpy

WirtschaftsWoche, Jg. 2010, Nr. 35, S. 38

Zpoplatnění silnic v Německu; k významu, výhodám a organizaci časového a místního mýta. Obhajoba zavedení mýtného pro osobní automobily na veškerých silničních komunikacích s odkazem na již fungující silniční mýtné systémy v zahraničí.

Tomáš Plhoň

Příliš utažené opasky : úsporná opatření

Ekonom, Sv. 54, (2010) č. 39, s. 40-41

V souvislosti s úspornými opatřeními současné vlády se v příspěvku upozorňuje na nejnovější zprávu britské investiční banky Barclays, která označila ČR jako osmou nejstabilnější ekonomiku v Evropě. Autor se proto zamýšlí na tím, zda jsou razantní škrt v rozpočtu opravdu nutné. -- K tématu viz komentář na s. 52 s názvem Bez chytrých reforem to nepůjde.

Nina Čevorová ... [et al.]

Řešení hospodářské krize : dopady na podnikatelský sektor

Acta Oeconomica Pragensia, Sv. 18, (2010) č. 3, s. 63-88

Současná ekonomická krize. Obecné dopady makroekonomických protikrizových opatření na podniky. Opatření proti hospodářské krizi v ČR, na Slovensku a v Austrálii. - Pozn.

Chris Giles

That elusive spark

Ta prchavá jiskra

Financial Times, Vol. 2010, No. 37433 (6.10.2010), p. 11

Centrální bankéři a ministři financí využili standardní i neortodoxní nástroje, ale z posledních dat vyplývá, že hospodářské oživení ve světě opět zpomaluje. V článku se rozebírá, co je možné k podpoře hospodářského růstu vykonat v oblasti měnové, fiskální a kurzové politiky. Většina významných diskutérů se přiklání ke stanovisku, že nejlepší by bylo nedělat nic, protože dodatečná opatření jsou buď zbytečná, nebo i škodlivá.

The great debt drag : the American economy

Velká dluhová brzda : americká ekonomika

The Economist, Vol. 396, (2010) No. 8700, p. 77-78

Průběh hospodářského oživení v USA; hospodářský růst a nezaměstnanost; zadlužení domácností a nálada spotřebitelů. -- Viz i článek na s. 11 pod názvem Are we there yet?, který vyšel v čas. Ekonom č. 38 ze dne 23.9.2010 na s. 56-57 v překladu nazvaném Kam ta Amerika vlastně kráčí.

François Faure

The international competitiveness of the Turkish economy : some stylised facts

Mezinárodní konkurenceschopnost hospodářství Turecka : stylizované údaje

Conjoncture, Vol. 2010, No. 9, p. 17-25

Příspěvek hledá odpověď na otázku, zda má Turecko potenciální problémy s konkurenceschopností, jak by nasvědčovalo zvyšování deficitu běžného účtu od začátku roku 2010. Na úvod porovnává hospodářské oživení a rozpočtovou situaci Turecka se zeměmi střední a východní Evropy; dále analyzuje obchodní bilanci a ukazatele cenové konkurenceschopnosti; následně přináší přehled hlavních trendů ve struktuře mezinárodního obchodu se zbožím a shrnuje podíl země na exportních trzích i narušení pozice na trhu EU. - Pozn.

Štefan Schlosser

Tvorba zdrojů a užití HDP České republiky v roce 2009

Statistika, Sv. 47, (2010) č. 4, s. 275-295

K celkové výkonnosti české ekonomiky v roce 2009. Tvorba a užití celkových zdrojů, zdroje k dispozici pro konečné výdaje, hrubá přidaná hodnota a produktivita práce, hrubý domácí produkt, úhrnná poptávka a nabídka, hrubý domácí důchod, hrubý disponibilní národní důchod.

Miroslav Zajíček

Účet za 700 miliard korun : ekonomické dopady současného systému podpory fotovoltaických elektráren

Pro-Energy magazín, Sv. 4, (2010) č. 3, s. 62-68

K prudkému nárůstu staveb fotovoltaických elektráren (FVE) v ČR v posledních dvou letech, za kterým stojí souběh tří legislativních opatření (přijetí energetického zákona z roku 2001, přijetí zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie, a stanovení pevných výkupních cen ze strany ERÚ pro rok 2006). V obsáhlém příspěvku je předložena analýza nákladů na FVE, důsledků růstu podpory obnovitelných zdrojů a dopadu na spotřebitele. Doplněno mnoha číselnými údaji a výpočty.

Petr Kříž

Úspory, nebo podpora růstu? : makroekonomika

Euro, Sv. 2010, č. 41, s. 82-83

Úvaha nad současnou praktickou hospodářskou politikou české vlády. Autor akcentuje principiální rozdíly v tom, jak vlády některých zemí řeší dilema, zda podporovat hospodářský růst nebo spořit a snižovat deficity veřejných financí. Politizace problematiky, důležitost správného načasování fiskálních opatření; role investorů a finančních trhů při vynucování rozpočtové disciplíny zadlužených zemí. Na vývoji hospodářské situace Německa ukazuje, že fiskální restrikce a odpovědná politika nemusejí představovat překážky pro hospodářské zotavení.

Informatika. Počítače

Florian Willershausen

Immer im Netz

Vždy na síti

WirtschaftsWoche, Jg. 2010, Nr. 33, S. 72-75

E-Estonsko, průkopnický kult elektronizace, multifunkční ID-karta pro každého občana (slouží jako průkaz-doklad pro: identifikaci, volby/e-voting, bankovní převody, lékaře). Zákonný nárok každého občana na bezplatný přístup k internetu. Cyber Defence Union.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Robert Zbiral

Pánbůh s eurem a zlé (Řecko) pryč: právní souvislosti opuštění eurozóny

Právní rozhledy, Sv. 18, (2010) č. 16, s. 580-585

Právní status členství v eurozóně a možnost odchodu z ní, nucené vyloučení, právní a praktický rozměr dopadů opuštění eurozóny. - Pozn.

Markéta Pitrová, Radana Kubová

Regulace procesu prosazování zájmů v Evropské unii : lobbistické kodexy chování

Mezinárodní vztahy, Sv. 45, (2010) č. 3, s. 30-54

K zajištění otevřenosti a transparentnosti rozhodovacího procesu v EU a k dodržování etických standardů. Základní pojmy a problémy (prosazování zájmů, možnosti regulace lobbingu). Kodexy

chování pro lobbisty v institucích EU a v členských státech EU (příklad Litvy a Francie). Členské státy EU bez regulace lobbyingu kodexem. - Pozn.

Jiří Malý

Strategie Evropa 2020: pokračování, nebo odklon od končící Lisabonské strategie?

Scientia et Societas, Sv. 6, (2010) č. 3, s. 6-25

K nové ekonomické a sociální strategii Evropské unie s názvem Evropa 2020, která byla přijata na zasedání Evropské rady v červnu 2010 - a je reakcí EU na finanční a ekonomickou krizi. Původní a revidovaná Lisabonská strategie, porovnání se strategií Evropa 2020. Podrobněji k některým opatřením strategie Evropa 2020 k dosažení dlouhodobých cílů a k překonání důsledků krize. Hodnocení Lisabonské strategie - úspěchy a neúspěchy, opomíjené oblasti, podněty pro strategii Evropa 2020.

Ondřej Glazar, Wadim Strielkowski

Turkey and the European Union : possible incidence of the EU accession on migration flows

Turecko a Evropská unie : možný dopad vstupu do EU na migrační toky

Prague economic papers, Vol. 19, (2010) No. 3, p. 218-235

Studie určujících faktorů emigrace z Turecka do zemí EU v případě rozšíření EU o tuto zemi. Modelovým způsobem (prostřednictvím ekonometrické metody zdánlivě nesouvisející regrese - seemingly unrelated regression) jsou na základě dat o imigraci do Německa v letech 1967-2005 odhadovány a předpovídány budoucí migrační toky z Turecka do Německa, resp. států EU-15. Nejprve jsou analyzovány cílové země turecké migrace (Německo je hlavní cílovou zemí z EU); dále seznámení s modelem a jeho výsledky; následně je prostřednictvím tří různých scénářů prezentována simulace migrace v letech 2006-2030 a extrapolovány výsledky pro země EU-15. Jsou určeny nejdůležitější hospodářské a případně jiné než ekonomické proměnné ovlivňující migrační toky. - Pozn.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Österreichische Nationalbank

Direktinvestitionen 2008 : österreichische Direktinvestitionen im Ausland und ausländische Direktinvestitionen in Österreich : Stand per Ende 2008

Přímé investice v roce 2008 : rakouské přímé investice v zahraničí a zahraniční přímé investice v Rakousku : stav ke konci roku 2008

Statistiken - Daten & Analysen, Jg. 2010, Nr. September 2010 Sonderheft, S. 5-29

Výsledky statistického šetření přímých rakouských investic v zahraničí a zahraničních přímých investic v Rakousku podle stavu ke konci roku 2008. Celkový vývoj i vývoj dílčích ukazatelů (vývoj regionální a odvětvové struktury, výnosů, vliv na zaměstnanost aj.). Metodické postupy. - Pozn.

Richard Melišek

Európska únia a regionálne obchodné dohody

Ekonomické rozhl'ady, Sv. 39, (2010) č. 1, s. 101-119

Problematika regionálních obchodních dohod uzavíraných Evropskou unií jako součást její obchodní politiky. Autor upozorňuje na celosvětový růst jejich počtu (od roku 2000 je u WTO notifikováno 106 nových dohod). Preferenční obchodní dohody, připravované meziregionální preferenční dohody, nepreferenční obchodní dohody. Charakteristika, zaměření a hodnocení Dohody o volném obchodě mezi EU a uskupením států MERCOSUR, Asociační dohody mezi EU a Andským společenstvím, Dohody o partnerství mezi ES a zeměmi Afriky, karibské a tichomořské oblasti (státy AKT), Dohody o hospodářském partnerství mezi ES a státy CARIFORUMu. - Pozn.

Florian Willershausen, Christian Schaudwet

Grenzenlose Gier

Bezmezná chtivost

WirtschaftsWoche, Jg. 2010, Nr. 32, S. 50-51

Německé úřady/EU i tabákové koncerny jsou bezmocné vůči ruské tabákové mafii, která má dokonale propracovanou logistiku, a tak její dodávky jen zřídka uvíznou v síti německých celníků. Řetězec pašování Jin Ling (značka je prodávána v polovině zemí EU), ruský tabákový monopol BTF.

O.V. Chmyz

Mesto institucional'nych investorov v menjajuščejsja mirovoj finansovoj architekture

Místo institucionálních investorů v proměnlivé světové finanční architektuře

Finansy, Sv. 2010, No. 6, s. 67-71

Diskuse o nutnosti reformy světové finanční architektury; fungování nadnárodních finančních organizací - MMF a Světové banky; specifická úloha institucionálních investorů v mezinárodní finanční architektuře.

Jacob A. Frenkel ; Miroslav Zámečník

Nejhorší nemoc je ta, o které nevíme

Euro, Sv. 2010, č. 43, s. 45-47

Příspěvek seznamuje s hlavními tématy přednášky ekonoma J. A. Frenkela na setkání Prague Twenty. Vyjadřoval se k současnému stavu světové ekonomiky, jejím strukturálním nerovnováhám, které odhalila finanční krize, k přesunu těžiště světové ekonomiky od západu k východu a jihu, jenž je akcelerován postkrizovým vývojem. Dále se zabýval problematikou čínského obchodu s rozvojovými zeměmi, podhodnoceného kurzu čínské měny, potřebou strukturálních reforem v Číně, schodky a přebytky běžných účtů v jednotlivých částech světové ekonomiky a vývojem v eurozóně, Řecku a Irsku.

Tomáš Evan

Některé otázky politické ekonomie nadnárodních společností

Acta Oeconomica Pragensia, Sv. 18, (2010) č. 4, s. 32-43

Teorie přímých zahraničních investic - přístup vlád rozvinutých tržních ekonomik. Podstata nadnárodních společností - vývoj teorií; podstata firmy podle Ronalda Coase. - Pozn.

Martin Jesný

Pokladnice preverili lobistov

Trend, Sv. 2010, č. 33, s. 12

Registrační pokladny v SR; odklad povinného přechipování registračních pokladen (přehled plánovaných změn ve využívání pokladen), k ceně fiskální modernizace pokladny.

Katarína Jevočinová, Lucia Országhová

Záchranný balík pre Grécko a Európsky finančný stabilizačný mechanizmus

Biatec, Sv. 18, (2010) č. 7, s. 10-15

K procesu finanční pomoci Řecku, poskytnuté členskými státy eurozóny (ve spolupráci s MMF). Harmonogram událostí v souvislosti s finanční pomocí Řecku, koordinace v rámci eurozóny, participace MMF, podmínky poskytnutí půjčky, ozdravný program Řecka, nový plán na udržení finanční stability v EU. - Pozn.

Pojišťovnictví. Sociální péče

And for my next trick : the row over welfare cuts

A tady je můj další trik : spor o sociální škrty

The Economist, Vol. 397, (2010) No. 8703, p. 41-42

V rámci úsporné vládní fiskální politiky chce britský ministr financí výrazně redukovat přídavky na děti a tento záměr vyvolal řadu rozhořčených reakcí. Škrty v oblasti sociální politiky však budou zřejmě pokračovat, protože má největší podíl na veřejných výdajích.

Petr Gola

Důchodové pojištění v EU

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM], Sv. 5, (2010) č. 10, s. 75-76

K odvodům občanů EU na sociální/důchodové pojištění; v ČR nový způsob výpočtu starobní penze od září roku 2011 (má zabránit přílišnému rovnostářství v případě celoživotních odvodů z nadprůměrné mzdy).

Jaroslav Daňhel

Důchodový systém je na pokraji kolapsu

Pojistný obzor, Sv. 87, (2010) č. 3, s. 29-30

Stručné zamyšlení nad fungováním systému mezigenerační solidarity, nad problematikou věkové hranice odchodu do důchodu a nad nutností reformy penzijního systému v ČR. -- K tématu viz rozhovor s V. Bezděkem s názvem Penzijní reforma je nezbytně nutná na s. 30-32 a polemický příspěvek J. Vostatka s názvem Návrh "Bezděkovy" komise je krokem zpět na s. 32-33.

Radovan Chaloupka

Improving risk adjustment in the Czech Republic

Zlepšené zohledňování rizik v ČR

Prague economic papers, Vol. 19, (2010) No. 3, p. 236-250

Příspěvek analyzuje možnosti zlepšení risk adjustment (zohledňování rizik/redistribuce příjmů z pojistného) v systému zdravotního pojištění v České republice a přináší doporučení pro zdravotní politiku v dané oblasti na základě zkušeností vybraných zemí. Popis nynějšího systému risk adjustment v ČR; argumentace pro zahrnutí ukazatele zvýšených nákladů tzv. PCGs - pharmaceutical cost groups jako dalšího rizikového faktoru do přerozdělovacího mechanismu a empirická analýza dat z českých nemocenských pojišťoven z období 2000-2004 dokazující lepší provádění předpovědi PCGs modelem než užívanými demografickými modely. - Pozn.

Josef Pravec, Martin Krejčí

Kolik stojí naše děti

Ekonom, Sv. 54, (2010) č. 38, s. 50-53

K rodinné politice v Česku. Údaje o nákladech na výchovu a výživu dětí, o podpoře poskytované státem, o možnostech daňových úlev pro rodiny a o zásadní reformě penzijního systému. Doplňeno některými mýty kolem výdajů na děti a modely rodinné politiky v různých zemích. -- K tématu viz i čl. na s. 54 s názvem Roboti namísto dětí.

I.L. Logvinova

O nekotorych aspektach organizacii objazatel'nogo medicinskogo strachovanija za rubežom

O některých aspektech organizace povinného zdravotního pojištění v zahraničí

Finansy, Sv. 2010, No. 6, s. 47-52

Model povinného zdravotního pojištění v Rusku; podrobněji k systému povinného zdravotního pojištění v Německu, Švýcarsku a Izraeli. Systém nemocenských pokladen. - Pozn.

Lourdes Gabriela Daza Aramayo

Sociální zabezpečení ve vybraných státech Latinské Ameriky - důchodové systémy

Práce a mzda, Sv. 58, (2010) č. 9, s. 32-36

Informace o důchodových systémech v jedenácti zemích Latinské Ameriky. Typy modelů, možnost volby systému, účast v systému, sazby důchodového pojištění, záruka minimální penze, charakter správy, důchodový věk apod.

Petr Gola

Zdravotní pojištění v EU

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM], Sv. 5, (2010) č. 10, s. 77-78

Zdravotní pojištění v ČR a ve vybraných zemích EU.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Christoph Sandt

Der Clou mit dem Energiesparhaus

Maximum s energeticky úsporným domem

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 181 (20.9.2010), S. 38-39

Podpora vlastního bydlení resp. energeticky úsporného či bezbariérového domu v Německu, rekapitulace k praxi a podmínkám stavebních půjček a úvěrů na výstavbu či modernizaci na úrovni státní banky KfW (Kreditanstalt für Wiederaufbau), zemí a obcí. Avízo zhoršení podpory vzhledem ke stavu státních/komunálních pokladen.

Jiří Klíma

Podpora bytové výstavby v zemích Evropské unie

Obec & finance, Sv. 15, (2010) č. 4, s. 47-48

Problematika vlastnického bydlení v jednotlivých zemích EU pohledem studie společnosti Deloitte a domácí studie ÚRS Praha. Nástroje přímé/nepřímé podpory (daňové úlevy apod.), garanční nástroje (samostatné fondy, vratné/nevratné dotace), kontrolní role státu, garanční fondy. Osvobození od DPH, přehled sazeb DPH v oblasti bydlení ve 27 zemích EU. - Pozn.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Karel Zaoral

Dvousečné minimum : hospodářství

Euro, Sv. 2010, č. 40, s. 22

Minimální mzda a její dopady na ekonomiku. Autor nejprve shrnuje argumenty zastánců i odpůrců institutu minimální mzdy, uvádí jména autorů a závěry významných studií o dané problematice a připomíná nutnost zohlednění hospodářských podmínek při interpretaci závěrů. Následně seznamuje s vlastními závěry pro situaci v ČR (růst minimální mzdy údajně nepůsobil na zvýšení pracovních ani celkových příjmů chudých domácností, plošná aplikace má negativní regionální důsledky).

Bert Losse, Cornelia Schmergal

Erste Feinde

První nepřátelé z vlastních řad

WirtschaftsWoche, Jg. 2010, Nr. 34, S. 28-29

Odborová pluralita. Na základě rozhodnutí Spolkového pracovního soudu v červnu 2010 přestal v německých podnicích platit princip "jeden podnik, jedna tarifní smlouva" - došlo k posílení práv malých odborových organizací, které získaly možnost proniknout do podniku, v němž již odbory působí. Vláda by chtěla nově nabytou moc malých odborů zredukovat, protože paralelně a často konkurenčně působící odbory přinášejí mj. obavy z: nárůstu stávek, diktátu nad zaměstnavatelem či problémů uzavřít tarifní smlouvu pro celé osazenstvo.

Max Haerder ... [et al.]

Risiko Leerstelle

Riziko neobsazených pracovních míst

WirtschaftsWoche, Jg. 2010, Nr. 33, S. 16-23

Politika zaměstnanosti v Německu. Greencard slaví desetileté jubileum a současně také probíhají obnovené debaty o významu (kvalifikovaných) přistěhovalců, lidí důchodového věku a žen pro trh práce. Tam se projevuje výrazný nedostatek odborných pracovních sil, který se může změnit v nebezpečnou brzdu hospodářského růstu. Každý třetí podnik v Německu má volná pracovní místa, zájemci však nemají požadované odborné znalosti, podniky pak nemají dostatečnou výrobní kapacitu a odmítají zakázky. Státní integrační/jazykové kurzy, státní podpora vstupní podnikové kvalifikace. Odklon podniků od kultu mládí, nárůst potenciálu a profesní podpora starších/předdůchodových zaměstnanců vzhledem k posunu důchodového věku na 67 let. Bluecard EU, stanovení platové hranice. -- Objem zaměstnanosti osob ve věku 55-64 let v zemích OECD komentuje vložený box na s. 22.

Petr Gola

Vývoj průměrné mzdy ve světě

Práce a mzda, Sv. 58, (2010) č. 8, s. 38-40

Stručná informace o vývoji průměrné mzdy v zemích OECD v letech 2005 až 2009.

Gerd Höhler

Wie Griechenland Milliarden versenkt

Jak se v Řecku utápějí miliardy

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 204 (21.10.2010), S. 16-17

K průměrným platům zaměstnanců deficitních státních podniků v Řecku; příklady nestandardních příspěvků, odměn a pojmání přesčasů.

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále

(výběr z obsahu)

č. 11/2010

Změny v náhradě mzdy za pracovní neschopnost. Přípravované změny v zákoníku práce. Zaměstnanecké výhody z pohledu zákoníku práce. Dohoda uzavřená mlčky. Náhrada zvýšených životních nákladů poskytovaná zaměstnavatelem. Rodné číslo zaměstnance [konstrukce, přidělování, ochrana]. „Záskok“ a zdravotní pojištění v příkladech. Mzda vyplacená zaměstnanci za více měsíců a od více platců.

Právo

Alexander J. Bělohlávek

Mezinárodněprávní ochrana přímých zahraničních investic a komunitární (uniijní) právo

Právník, Sv. 149, (2010) č. 10, s. 1010-1052

Prameny mezinárodní ochrany zahraničních investic, bilaterální dohody o vzájemné podpoře a ochraně investic, ochrana investic podle práva Společenství (práva EU), pravomoci EU v oblasti zahraničních investic (stav před Lisabonskou úmluvou, rozšíření pravomocí ve vztahu k PZI v režimu Lisabonské smlouvy), rozpory mezi BIT (Bilateral Investment Treaties) a právem Společenství (EU), zásady BIT versus zásady práva EU (spravedlivé a rovné zacházení, ochrana oprávněných očekávání, princip nejvyšších výhod a princip národního zacházení, doložka nejvyšších výhod, doložka národního zacházení), návrh nařízení o přechodném období a sdělení Komise ze 7. července 2010. - Pozn.

Tomáš Otáhal

Srovnání teorií korupce

Scientia et Societas, Sv. 6, (2010) č. 3, s. 143-158

Obecná teorie zastoupení, řešení problému korupce v této teorii a její problémy. Korupce v teorii dobývání renty. - Pozn.

Petr Vojtek

Základy odpovědnosti státu za škodu a jejich promítnutí do nedostatečné dozorové činnosti, včetně regresních nároků

Právní rozhledy, Sv. 18, (2010) č. 16, s. 571-575

K odpovědnosti státu za škodu způsobenou při dozorové či dohledové činnosti orgánů státu ve finanční sféře. Právní rámec odpovědnosti státu za škodu při výkonu veřejné moci, odpovědnost státu za pochybení v dozorové činnosti v sektoru finančních služeb, pozice státu v oblasti boje proti tzv. praní špinavých peněz, regresní nároky státu. - Pozn. -- Přísp. byl přednesen na XVIII. Karlovarských právnických dnech a uveřejněn ve sborníku z této konference.

Přehled judikatury Evropského soudního dvora v českých časopisech

Judikatura Evropského soudního dvora, 2010, roč. 7, č. 3

Možnost členského státu nevybíhat protiprávně poskytnutou podporu : řízení o předběžné otázce (čl. 267 SFEU). Centre d'exportation du livre français (CELF), Ministre de la Culture et de la Communication v. Société internationale de diffusion et d'édition.

rozsudek ESD (velký senát) z 12.2.2008

C-199/06

Jurisprudence, 2010, roč. 19, č. 4

Promlčecí lhůta u žádostí o vyplacení zvláštních příplatků za odsloužená léta : žádost o rozhodnutí o předběžné otázce Verwaltungsgerichtshof - Rakousko. Friedrich G. Barth v. Bundesministerium für Wissenschaft und Forschung.

rozsudek ESD (čtvrtý senát) z 15.4.2010

C-542/08

Jurisprudence, 2010, roč. 19, č. 4

Náklady na dopravu zboží od spotřebitele v případě, že uplatní své právo odstoupit od smlouvy uzavřené na dálku : žádost o rozhodnutí o předběžné otázce Bundesgerichtshof - Německo. Handelsgesellschaft Heinrich Heine GmbH v. Verbraucherzentrale Nordrhein-Westfalen eV.

rozsudek ESD (čtvrtý senát) z 15.4.2010

C-511/08

Daně a finance, 2010, roč. 18, č. 7

Volné poskytování služeb a volný pohyb kapitálu : zdanění obdržených úroků. Evropská komise v. Portugalská republika a Litevská republika.

rozsudek ESD (první senát) ze 17.6.2010

C-105/08

Zkratky a vysvětlivky

ESD – Evropský soudní dvůr

SDES – Soudní dvůr Evropských společenství (oficiální název)

SD ESUO – Soudní dvůr Evropského společenství uhlí a oceli
Soud prvního stupně neboli Soud první instance (součást ESD)

Statistika. Demografie. Sociologie

Karel Janda, Jakub Mikolášek, Martin Netuka

Complete almost ideal demand system approach to the Czech alcohol demand

Analýza české poptávky po alkoholu pomocí metody úplného "téměř ideálního poptávkového systému"

Agricultural economics = Zemědělská ekonomika, Vol. 56, (2010) No. 9, p. 421-434

Mikroekonomická analýza chování spotřebitelů alkoholu v České republice a odhad cenových a důchodových elasticit poptávky po hlavních druzích alkoholických nápojů za využití metody AIDS (Almost Ideal Demand System - téměř ideálního poptávkového systému). Model AIDS a jeho specifikace; soubor dat ze Statistiky rodinných účtů publikované ČSÚ a třístupňový průzkum rozpočtů domácností; výsledky empirické analýzy mikroekonomického chování. Studie může být podkladem pro diskusi o problematice zdanění alkoholu v ČR. - Pozn.

Michal Lehuta

Dve nezamestnanosti : do štatistik sa vrátil rozdiel v počtu ľudí bez práce známy z predkrízového obdobia

Trend, Sv. 2010, č. 38, s. 15

Ke dvěma metodikám vykazování míry nezaměstnanosti v SR.

Účetnictví

Karlheinz Küting, Michael Scheren

Die Organisation der externen Konzernrechnungslegung : Schritte zur effizienten Gestaltung des Konsolidierungsprozesses. Teil I

Organizace externího koncernového účetnictví : kroky k efektivnímu formování konsolidačního procesu. Část I

Der Betrieb, Jg. 63, (2010) Nr. 35, S. 1893-1900

Organizace externího koncernového účetnictví resp. vytváření rámcových podmínek optimálního a efektivního konsolidačního procesu. Organizační průběh sestavení koncernové závěrky (jednotlivé stupně). K vybraným otázkám okolo procesu konsolidace (z hlediska konstrukce koncernu, rozhodovací kritéria, struktura koncernových procesů). Využití systémů elektronického zpracování v procesu konsolidace. Směrnice o koncernové závěrce, funkce a dílčí komponenty směrnice. - Pozn.

Karlheinz Küting, Michael Scheren

Die Organisation der externen Konzernrechnungslegung : Schritte zur effizienten Gestaltung des Konsolidierungsprozesses. Teil II

Organizace externího koncernového účetnictví : kroky k efektivnímu formování konsolidačního procesu. Část II

Der Betrieb, Jg. 63, (2010) Nr. 36, S. 1951-1958

K možnostem zlepšování procesu sestavení koncernové závěrky, blíže k otázkám plánování termínů koncernových závěrek (sestavení a zveřejnění). Význam jednotného formuláře (který zajistí např. výměnu informací mezi matkou a dcerou a souhrnně podchytí problematiku účetnictví, oceňování či organizačního členění nastavenou interními koncernovými předpisy). - Pozn.

Wouter Brackx and Ine Lejeune

Equal treatment of paper and electronic invoices in the European Union - finally!

Konečně stejný režim pro papírové a elektronické faktury v Evropské unii!

International VAT monitor, Vol. 21, (2010) No. 4, p. 260-265

V březnu 2010 dosáhla rada Ecofin politické dohody o nových pravidlech fakturování, kterými se mění směrnice o DPH. Cílem je, aby elektronické faktury byly rovny tradičním papírovým fakturám. V článku se rozebírají podrobnosti nových pravidel pro elektronické fakturování. - Pozn.

Jiří Lanc

K některým dalším otázkám účetnictví vybraných účetních jednotek od roku 2010

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, Sv. 2010, č. 3, s. 15-20

K problematice mezitímní účetní závěrky a časového rozlišení, opravných položek k pohledávkám, pořízení drobného dlouhodobého majetku, vyřazování dlouhodobého majetku a peněžních fondů územních samosprávných celků.

Jaroslava Svobodová

Účetní reforma v oblasti veřejných financí

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 18, (2010) č. 3, s. 16-26

K účetní reformě v oblasti veřejných financí a k jejím cílům. Přehled jednotlivých kroků reformy: vytvoření účetnictví státu od 1. ledna 2010 (usnesením vlády č. 561 ze dne 23.5.2007); vypracování zákona č. 304/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví; zveřejnění vyhlášky č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví (pro některé vybrané účetní jednotky); vydání Českých účetních standardů, jejichž účinnost byla stanovena dnem 1. ledna 2010.

Lubomír Harna

Účetní výkazy za ČR a dílčí konsolidační celky - příprava, význam

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, Sv. 2010, č. 3, s. 2-7

K problematice sestavování účetních výkazů za ČR a za dílčí konsolidační celky státu (DKCS) a k předávání účetních záznamů do CSÚIS (Centrální systém účetních informací státu). Konsolidovaná účetní závěrka a její význam, základní kroky konsolidace. Doplněno příklady.

Účetní TIP

č. 23/2010

Daňový řád a co v něm kde najdeme. Ukončení (přerušení) podnikání OSVČ v daních z příjmů. DPH - náhrada škody. Daně v krizi zvyšovat, nebo snižovat.

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

(výběr z obsahu)

č. 11/2010

Inventarizace a inventurní rozdíly. Komponentní odepisování. Účtování o zásobách. Postoupení pohledávek. Legislativní podmínky v práci mzdové účetní.

Veřejná správa

Bundesministerium der Finanzen

Historikerkommission zur Erforschung der Geschichte des Reichsfinanzministeriums eingesetzt
Komise historiků byla pověřena zkoumáním dějin Říšského ministerstva financí

Monatsbericht des BMF, Jg. 2010, Nr. 6, S. 59-65

Mezinárodní nezávislá komise historiků je pověřena zkoumáním historie Říšského ministerstva financí v období národního socialismu v letech 1933-1945, přičemž by se měla zaměřit na funkce a činnost ministerstva v rámci systému národního socialismu, na jeho pozici v rozhodovacích procesech a zabezpečování prostředků v národně-socialistickém státě. Cílem projektu je získat ucelenou představu o funkci a činnosti Říšského ministerstva financí v dobách režimu bezpráví. Stručná charakteristika daňového práva dle filozofie národního socialismu, židovská daň z majetku, utečenecká daň pro emigranty, "zákonné" konfiskace majetku osob deportovaných do koncentračních táborů. Úvěrové financování nacionálně-socialistického státu. Personální politika říšského ministerstva financí. Mefo.

Lada Jouzová

Podnikání úředníků a zaměstnanců územních samosprávných celků

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 3, (2010) č. 10, s. 65-69

Rekapitulace k přípustnosti a možnostem podnikání úředníků/zaměstnanců ÚSC.

Soňa Dvořáčková

Referenda v České republice

Veřejná správa, Sv. 2010, č. 19, s. i-v

Referendum na národní úrovni. Referendum na regionální úrovni. Referendum na místní úrovni: konání místního referenda, jeho platnost a závaznost; témata referend; referenda o rozdělení či sloučení obcí. - Pozn.

Veřejné finance. Rozpočet

Cutting edge

Bez zkreslování

The Economist, Vol. 397, (2010) No. 8702, p. 76

V souvislosti se současnou vlnou úsporných opatření zaměřených na snížení deficitu veřejných financí se rozebírá otázka, zda tyto kroky podporují hospodářský růst nebo mu spíš škodí. Studie dvou ekonomů z Harvardu, Alberta Alesiny a Silvie Ardagni, dochází k závěru, že fiskální změny založené na výdajových škrtech spíše podporují růst, a to i z krátkodobého hlediska. Naopak nová studie ekonomů MMF tyto závěry napadá.

Miroslav Zámečník

Čekání na holiče : platební neschopnost státu

Euro, Sv. 2010, č. 39, s. 96-97

Problematika stálého rizika faktického odepsání části státního dluhu ("haircut") v případě, že by v důsledku zadluženosti a vysokých nákladů na obsluhu dluhu došlo k platební neschopnosti řeckého státu. Autor srovnává současnou situaci Řecka s dluhovou krizí v Rusku a Argentině, nastiňuje prognózu vývoje jeho zadluženosti (dle studie MMF "Default in today's advanced economies: unnecessary, undesirable and unlikely"), pomoc ze strany eurozóny a MMF. Metoda restrukturalizace dluhu - detaily Bradyho plánu, restrukturalizační dluhopisy a možné využití EFSF (European Financial Stability Facility) v roli dodavatele jejich zajištění.

Pavel Sibyla

Diéta, s ktorou sa dá žiť : oproti pôvodným plánom chce vláda menej šetriť a viac zdaňovať

Trend, Sv. 2010, č. 37, s. 12, 14

Zdroje navýšení rozpočtových příjmů SR v roce 2011, k plánovanému rozsahu zvýšení DPH; stručně ke konsolidačnímu balíku, výhled HDP.

S. Afhüppe, D. Creutzburg, P. Thelen

Hartz-Reform gefährdet Etat

Reforma systému podpory v nezaměstnanosti Hartz ohrozí rozpočet

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 181 (20.9.2010), S. 12-13

K finančním efektům pro spolkový rozpočet v případě realizace úprav požadovaných Spolkovým ústavním soudem v systému Hartz IV pro dlouhodobě nezaměstnané (podle rozsudku je současná podpora ve výši 359 eur měsíčně příliš nízká, při pouhém zohlednění inflace za posledních pět let by částka dosáhla 375 eur, což pro spolkový rozpočet znamená další zátěž ve výši 2 mld. eur; požadavek sociálních svazů zní na 420 eur měsíčně, což by stálo rozpočet cca 10 mld. eur).

Věra Kameníčková

Krajské samosprávy a jejich hospodaření v roce 2009

Obec & finance, Sv. 15, (2010) č. 4, s. 41-42

Hospodaření krajských samospráv v roce 2009. Příjmy, výdaje, zadlužení krajů vč. porovnání roku 2008/2009.

Pavel Dvořák

Mimorozpočtové důvody růstu veřejného zadlužení

Politická ekonomie, Sv. 58, (2010) č. 4, s. 522-541

Vývoj podílu veřejného dluhu k HDP a vývoj rozpočtového salda v zemích EU v předkrizovém období. Základní mimorozpočtové faktory ovlivňující vývoj podílu dluhu k HDP (např. vliv změny HDP, vývoj úrokové zátěže, vliv změny nominálního kurzu, vliv majetkových operací státu). Odhad váhy uvedených mimorozpočtových vlivů. Zvýšení vlivu mimorozpočtových faktorů v důsledku finanční krize. Vládní stabilizační finanční operace s fiskálním dopadem. - Pozn.

Eduard Komárek

Reprodukce majetku ze státního rozpočtu : změny ve financování

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 3, (2010) č. 10, s. 15-23

Účast státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku, struktura výdajů státního rozpočtu. Dopady negativního ekonomického vývoje na disponibilní finanční objemy a strukturu realizovaných akcí a programů (včetně výdajů na programy spolufinancované z rozpočtu EU). ISPROFIN (zabezpečení optimálního využití prostředků státního rozpočtu), úloha systému ISPROFIN při přípravě státního rozpočtu. Porušení rozpočtové kázně; k postupu finanční správy vůči subjektům čerpajícím dotace ze státního rozpočtu, prominutí odvodu/penále. Legislativa k problematice programového financování, blíže k vyhlášce č. 560/2006 Sb. novelizované vyhláškou č. 11/2010 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku.

Donata Riedel, Daniel Dealens

Schäuble setzt Sparpaket durch

Ministr financí Schäuble prosazuje úsporný balík

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 168 (1.9.2010), S. 10-11

Komentář k přehledu jednotlivých položek úsporného balíku německé spolkové vlády, které vyplývají z doprovodného rozpočtového zákona pro období let 2011-2014. Objem zrušených subvencí, fiskální privilegium v případě insolventy, krácení v sociální oblasti, reforma Bundeswehru atd.

Silke Wettach

Um jeden Cent

O každý cent

WirtschaftsWoche, Jg. 2010, Nr. 35, S. 18-22

Přípravu rozpočtu EU na období let 2014-2020 provázejí obavy Německa z prudkého zvýšení jeho příspěvku do společné evropské pokladny. Grafické znázornění podílu každé členské země na celkových příjmech EU (ČR 1,19 % tj. 1 477 517 046 eur).

Eduard Komárek

Územní rozpočty a státní závěrečný účet. (2.)

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 3, (2010) č. 10, s. 8-14

Územní rozpočty (v roce 2009), komentář k příjmům/výdajům krajů/obcí/DSO, hospodaření příspěvkových organizací (na úrovni obcí/krajů). Dotace krajům, transfery. Trend objemů daní do obecních rozpočtů, nedaňové příjmy.

Jaroslava Kypetová

Vládní prohlášení - mají obce čekat revoluci?

Obec & finance, Sv. 15, (2010) č. 4, s. 8-9

Předpokládané změny v komunálním financování ČR, jak vyplývají z programového prohlášení vlády. Vytvoření různých typů obcí v rámci samostatné působnosti, podpora podnikatelského prostředí v obci, vyrovnávání příjmů obcí, rozšíření kontrolní působnosti NKÚ, veřejné zakázky (snížení limitu pro povinné vypisování soutěže, povinné zveřejňování informací o veřejné zakázce na internetu).

Widerstand gegen die Reform des Stabilitätspakts

Odpor proti reformě Paktu stability

Auszüge aus Presseartikeln, Jg. 2010, Nr. 40, S. 16

Na rozdíl od Německa, které trvá nejen na zásadní reformě Paktu stability a požaduje i přepracování Lisabonské smlouvy, jsou ostatní vlády spíše pro opatrné úpravy pravidel rozpočtové disciplíny. Německá vláda se naopak vehementně snaží prosadit drastické sankce; podle jejích představ by rozpočtovým hříšníkům měla být krácena pomoc EU příp. by mohli přijít i o hlasovací práva v Radě ministrů - především však by měly být zrušeny krizové fondy pro členské země ve finančních potížích, neboť právě tyto fondy vedou k nerespektování Paktu stability a spoléhání na pomoc zvenčí. - Přetištěno z Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt n. M., ze 17. září 2010.

Bert Losse

Wind und Waffen

Vítr i zbraně

WirtschaftsWoche, Jg. 2010, Nr. 39, S. 32-33

Deficit německých měst a obcí se v první polovině roku 2010 prudce zvýšil, k zabezpečení komunálních příjmů vymýšlejí obce nové a kuriózní daně. - Překlad viz Informace Odborné knihovny MF č. 13/2010.

Carolina Newhouse-Cohen

Worse lies ahead

To horší nás teprve čeká

Conjuncture, Vol. 2010, No. 9, p. 3-15

Příspěvek v první části na základě analýzy makroekonomických ukazatelů shrnuje stav britského hospodářství v prvním pololetí 2010 (silné hospodářské oživení ve 2. čtvrtletí 2010) a porovnává jej s předchozím obdobím. Druhá část se detailně věnuje úsporným opatřením britské vlády; rozboru krizového rozpočtu (emergency budget) nového ministra financí G. Osborna a rozpočtovým opatřením ke snížení míry zadlužení; vytvoření Úřadu pro rozpočtovou odpovědnost (Office for Budget Responsibility - OBR), který připravuje makroekonomické odhady růstu a trendů ve veřejných financích; postupnému rušení Financial Services Authority; dvěma úsporným scénářům snižování veřejných výdajů a omezování sociálních dávek. Na závěr jsou analyzovány očekávané dopady krizového rozpočtu na hospodářství (inflace, hospodářský růst atd). - Pozn.

Jan Břeň

Základní principy hospodaření obce. (4)

Obec & finance, Sv. 15, (2010) č. 4, s. 60-61

Základní principy hospodaření obce dle zákona č. 128/2000 Sb. Princip ochrany obecního majetku, prostředky ochrany. Žaloba na vydání neoprávněně zadržované věci, předpoklady uplatnění reivindikační žaloby; žaloba odpůrčí, žaloba na určení. Role Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových. Uplatňování práva obce na náhradu škody a práva na vydání bezdůvodného obohacení.

Stanislava Janáčková

Zranitelnost eurozóny nekončí : hospodářství

Euro, Sv. 2010, č. 39, s. 20

Autorka analyzuje reakce zemí EU na ztrátu důvěry finančních trhů v důsledku stavu veřejných financí jednotlivých zemí, kriticky hodnotí dva záchranné balíčky (evropská facilitata finanční stability) i výsledky zátěžových testů velkých evropských bank. Argumentuje, že obnovení důvěry je možné pouze prostřednictvím úsporných fiskálních opatření a důvěryhodnou konsolidací veřejných rozpočtů na úkor podpory růstu.

Zemědělství

L. Popova

Gosudarstvennoje regulirovanije i cenovaja politika v APK Rossii

Státní regulace a cenová politika v ruském agrárně-potravinářském komplexu

Voprosy ekonomiki, Vol. 2010, No. 7, s. 79-86

Hodnocení cenové politiky v ruském zemědělství v letech 2007-2010; analýza strategie protekcionismu v tomto sektoru a dopad globálních trendů na pozadí krize; vliv nových federálních zákonů týkajících se tvorby tržních cen, zejména zákona o maloobchodních trzích a zákona o obchodě. - Pozn.

Miroslav Grznár, Ľuboslav Szabo

Výkonnosť a produktivita slovenského poľnohospodárstva po vstupe do Európskej únie

Ekonomické rozhl'ady, Sv. 39, (2010) č. 1, s. 7-20

Príspevok sa venuje posouzení postavení slovenského zemědělského sektoru v národním hospodářství a hodnocení plnění strategické orientace výrobců na růst konkurenceschopnosti. Vývoj podílu zemědělství na tvorbě HDP (v letech 2004-2008), očekávání růstu výkonnosti po vstupu do EU. Slovenské zemědělství a jeho pozice v EU dle údajů z databáze FADN za rok 2006. Analýza výkonnosti a hospodaření zemědělských podniků v roce 2008, srovnání vybraných ukazatelů ziskových a ztrátových podniků, intenzifikační proces. Budoucnost odvětví a reforma společné zemědělské politiky.

Ostatní

Barbara Gillmann

Studiengebühren schrecken Studenten nicht ab

Studijní poplatky studenty neodrazují

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 184 (23.9.2010), S. 19

Do sporu o studijní poplatky v Německu vnáší jasno studie, z níž vyplývá, že finanční zátěž netlumí rostoucí zájem o studium a že ani nesnižuje zájem o studium u dětí z příjmově slabých rodin či rodin, kde vyšší vzdělání nemá tradici. Dohady o poplatcích probíhají od roku 2007, kdy některé spolkové země začaly vybírat až 500 eur za semestr. Dle studie výběr poplatku zásadně neovlivnil počet studentů v zemích bez/s poplatkem. Doporučovaný hamburský model (financování studia odložené na dobu prvního zaměstnání).

ZKRÁCENÉ PŘEKLADY ODBORNÝCH ČLÁNKŮ

Continental shift: Europe's new regulators

Kontinentální posun: nové evropské regulační úřady

The Economist, 6.11.2010, No. 8707, p. 85-86

Slabá gravitační síla Měsíce není člověkem postižitelná, ale přesto dokáže pohnout oceány. Nenápadné změny v pravidlech, jimiž se řídí evropské finance, mohou mít časem zásadní dopad na příliv kapitálu, který omývá evropské břehy.

Prvního ledna 2011 začnou tři nové evropské regulační úřady poprvé vykonávat centralizovanou moc nad rozsáhlými úseky evropských finančních trhů včetně londýnské City, největšího mezinárodního kapitálového trhu světa. Nové orgány nahrazují tři výbory, které se dříve snažily koordinovat dohled nad evropskými bankami, pojišťovnami, penzijními fondy a cennými papíry. Na rozdíl od předchůdců se však nejedná o žádné debatní kroužky.

Nová pravidla povedou k tomu, že regulační síť podchytí i takové věci, jako jsou úvěrové deriváty a ratingové agentury. Odpovědní činitelé přiznávají, že minulou krizi nezavinil nedostatek pravidel, ale přesto si dělají starosti o tu příští. „Snažíme se nejenom vybojovat tu poslední válku, ale i předvídat zdroje té příští,“ říká jeden vysoce postavený eurokrat.

Od ledna bude například Evropský úřad pro cenné papíry a trhy (ESMA) dohlížet přímo na ratingové agentury. Nyní projednávané návrhy by mu také měly umožnit zasahovat přímo na trzích např. formou zákazu prodeje nakrátko (prodeje cenných papírů, které investoři ještě nemají ve svém vlastnictví).

Díky novým pravidlům by se také soustředily pravomoci, které nyní (teoreticky) vykonávají úřady národního dozoru. „Vidíme [nové agentury] jako supervizory supervizorů,“ říká jeden činitel. „Některé národní úřady pro dozor dramaticky selhaly. Víme, že v Irsku neexistoval prakticky žádný dohled nad velkými bankami.“

Není úplně jasné, jak to bude fungovat, protože pravidla se teprve sestavují. Nové úřady nicméně budou mít značnou pravomoc při vytváření „závazných technických standardů“, které pak národní regulátoři budou prosazovat. „Zbývá nám jen velmi málo rozhodovací kapacity,“ říká jeden regulátor.

Mnoho národních dohlížitelů, včetně těch britských, kteří v minulosti vznášeli námitky vůči jakýmkoliv evropským zásahům do způsobu řízení City, se dívá na tento vývoj relativně optimisticky. I když jsou určité obavy z ohrožení suverenity, které přináší nová finanční podoba Evropy, přesto se všeobecně má za to, že celkový finanční systém by mohl být díky novým pravidlům bezpečnější. Řada velkých pojišťoven a bank, jak v Londýně tak i jinde, má naději, že jim společná přeshraniční pravidla prospějí.

Nicméně dvě věci vyvolávají velké obavy. První je, že nová pravidla by mohla vést k politizování otázek, které se ve většině případů docela dobře řešily doma. Evropská komise „chce vytvořit ještě sevřenější unii,“ říká jeden účastník vyjednávání. „Má to ve své DNA a krize k tomu poskytuje dobrou záminku.“

To dělá starosti zejména Londýnu. I když Británii jde nejvíc o to, aby nová pravidla byla v pořádku, nebude moci prosazovat svůj názor o nic víc než země, které mají na výsledku daleko menší ekonomický zájem. Ve složitém světě bruselského handrkování bude asi Británie muset dělat ústupky u všech méně významných ujednání, aby v otázce rozumné regulace jednoho ze svých hlavních odvětví získala podporu. „Mohlo by se stát, že většinou hlasů budou přijata nesmyslná rozhodnutí, která se vlastně týkají hlavně Británie,“ říká Nicolas Véron z proevropského „myšlenkového tanku“ Bruegel, který podporuje centralizaci regulace, ale řízení nových orgánů jej znepokojuje. Představitelé komise zase tvrdí, že například krach velkého zajištěného fondu v Británii by mohl vyvolat nákazu po celé Evropě, což dává všem zemím právo podílet se stejným dílem na přípravě pravidel.

Další velkou starost způsobuje skutečnost, že nová pravidla zvyšují riziko tím, že odebírají pravomoc těm úřadům, které by nesly náklady, kdyby se něco pokazilo. Například v oblasti derivátů budou

ESMA a Evropský bankovní úřad sestavovat podrobná pravidla ohledně toho, jaký kapitál a marže musí mít centralizovaný zúčtovací ústav. Kdyby však nějaký takový ústav zkrachoval, museli by jej zachraňovat daňoví poplatníci příslušného státu. A to by určitě vyvolalo rozruch.

Zpracovala Mgr. M. Tichá

von Stephan Balling

Überschätzte Wechselkurse

Přeceňované směnné kurzy

Börsen-Zeitung, Frankfurt n.M., 7.10.2010

Americký deník „USA Today“ sice není známý jako finanční noviny, ale přesto by se šéf MMF D. Strauss-Kahn poučil, pokud by si tento list přečetl ještě předtím, než odsoudil domnělé měnové manipulace. V Americe narůstá zlost vůči Pekingu a šéf MMF se jí očividně nechává nakazit. Dle argumentace si Číňané politikou laciného jüanu na mezinárodních exportních trzích vytvářejí výhodu a to připravuje Ameriku o pracovní místa. Tento pohled však není správný - americká ekonomika má strukturální problém a ne problém se směnným kurzem; vliv směnného kurzu na hospodářství země přeceňují především politici.

Ohledně skutečných chyb Ameriky uhodil „USA Today“ hřebíček na hlavičku: „Amerika vytvořila ekonomiku, která se opírá o konzum a dluhy, zatímco mnohé asijské země (Čína, ale nejen ona) ty své postavily na šetření a investicích“. Místo svalování viny na zbytek světa za dezolátní situaci americké ekonomiky by se Američané měli raději se svým hospodářským modelem rozloučit a naučit se nejprve šetřit a pak investovat. To asi bude bolestný proces přizpůsobování, ten je však z dlouhodobého pohledu nevyhnutelný. Nic nepomůže, když americká centrální banka Fed bude i nadále zesilovat svoji ultraexpanzivní politiku, protože nižší úroky nestimulují k šetření.

Ne však pouze USA nařikají nad slabým jüanem. Také měnový komisař EU O. Rehn si nedávno postěžoval čínskému premiérovi, že silné euro ohrožuje ozdravení v Evropě. Na to ovšem neexistují žádné empirické důkazy. Když se před zhruba dvěma roky euro dostalo na hodnotu 1,60 dolaru (a přiměřeně tomu zrevalvoval jüan vázaný na dolar), německý export se rozjel a země byla na cestě k plné zaměstnanosti. Právě německé exportní zboží přesvědčuje především kvalitou a ne cenou a proto německý vývoz nijak zvlášť citlivě nereaguje na změny směnných kurzů. Ekonomové, ale i J.-C. Trichet (šéf ECB) proto právem nabádají ke strukturálním reformám, které by zabezpečily konjunkturální oživení Evropy. Hlavními hesly jsou trhy práce a odvodová zátěž.

Každopádně by pro politiku ECB bylo nejlepší směnný kurz ignorovat. Silné euro je dlouhodobě prospěšné, krátkodobě stěží uškodí. Tak či tak je nejlepší, když si ECB vymezí jeden cíl: zaručit stabilitu cen - tato úloha je už sama o sobě dost obtížná. Cíl směnného kurzu je nadbytečný, navíc stejně nikdo neví, kde ten správný a férový směnný kurz leží. Trichet to před několika měsíci trefně vyjádřil: „trhy rostou a padají“. Devizové intervence je z hlediska finanční politiky možno obhájit, jestliže slouží cíli cenové stability. To však platí pouze pro malé země jako je Švýcarsko, které si krátkodobým a rozsáhlým přílivem kapitálu mohou naimportovat inflaci, deflaci či majetkové bubliny. Eurozóna ale je natolik velká, že jí toto nebezpečí nehrozí (stejně zněl i argument pro zavedení společné měny).

Pokud však centrální banky využijí intervence na devizovém trhu, aby své měny dlouhodobě uměle oslabily, nebude to zadarmo. Jestliže to banky provedou ve velké rozsahu (jako Čína), nutně to povede k inflačním tendencím či bublinám na trzích aktiv v těchto zemích. V Říši středu se inflace u spotřebního zboží v roce 2008 před vypuknutím krize pohybovala na hodnotě 6,9 %, letos podle MMF docílí 3,5 %. K tomu se možná připojí obrovská bublina na čínském trhu nemovitostí. V zájmu Číny tedy je nějak skoncovat s jednostranným zaměřením na jednostranně orientovaný, ne však výhledově trvalý růst založený na exportu. Mezinárodní tlak je zde zbytečný.

Mezinárodní řešení k urovnání domnělé měnové války nebude nutné. Myšlenka, že by zde MMF mohl sehrát důležitou roli, je zavádějící. Všechny multilaterální systémy fixních směnných kurzů či vymezených oscilačních pásem devizových kurzů doposud ztroskotaly, ať už se jedná o Brettonwoodský

system nebo Evropský měnový systém. To, čím by se dalo pomoci, by byla dohoda států G20 na tom, že jejich centrální banky si do budoucna stanoví jediný cíl - totiž stabilní ceny. Současně by centrální banky měly být vyvázány z politické závislosti; nejlepší by bylo zakotvit tuto nezávislost v ústavě, jak to loni požadoval nositel Nobelovy ceny za ekonomii J. Buchanan. Pak by devizové kurzy samy o sobě méně kolísaly. Pro takové řešení by se snad časem podařilo získat i Peking, neboť stabilní ceny jsou i v zájmu Číny.

Zpracovala M. Beránková

Odbor Personální Oddělení Finanční a ekonomické informace

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

8:30 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý, čtvrtek, pátek:

8:30 - 12:00

13:00 - 15:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:

8:30 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfcz.cz

Informace pro veřejnost:

http://www.mfcz.cz/cps/rde/xchg/mfcz/xsl/kniha_info.html

Intranet:

<http://knihovna.mfcz.cz/oknihovne.php>

IMF staff papers Unes - účetnictví neziskového sektoru Ekonomický časopis Právo pro podnikání a veřejná správa
International VAT monitor Finanz-Rundschau Der Betrieb Bulletin for international taxation Bankovníctví The Economist Finansy Soudní rozhledy
lová a hospodářská kartotéka Monatsbericht des BMF Hospodářské noviny Poradce veřejné správy Daně a právo v praxi EKO Politická ekonomie Tre
hrbücher für Nationalökonomie und Statistik Clo-douane European taxation Euro The Financial regulator Ekonomická revue Prague economic paper
vní rozhledy WirtschaftsWoche Umsatzsteuer-Rundschau Kapital Praktický poradce v daňových otázkách Deutsche Bundesbank - Monatsbericht Obcho
tnictví Auszüge aus Presseartikeln Národní pojištění Bundesgesetzblatt Statistiken - Daten & Analysen Ekonomické rozhledy Handelsblatt Biatic
al studies The International economy Acta Oeconomica Pragensia Finance a úvěr FinanzArchiv Conjoncture Finanční, daňový a účetní bulletin Ob
vz-Rundschau Právní rádce Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále Journal of financial crime Finanzmarktstabilitätsbericht Journal of money ba